

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA
W GŁOGOWIE

PROGRAM STUDIÓW

**PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA
I WCZESNOSZKOLNA**

PROFIL PRAKTYCZNY

Głogów 2022 r.

.....	0
OPIS STUDIÓW	2
OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW	2
CEL KSZTAŁCENIA, sylwetka absolwenta oraz MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA I KONTYNUACJI KSZTAŁCENIA	2
OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA PROGRAMU STUDIÓW NA KIERUNKU PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA, JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE, STACJONARNE	3
OPIS SPOSOBÓW WERYFIKACJI OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ W TRAKCIE CAŁEGO PROCESU KSZTAŁCENIA	33
PROGRAM STUDIÓW - OPIS PROCESU KSZTAŁCENIA	35
WYMAGANIA OGÓLNE DLA KIERUNKU STUDIÓW Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie (PIĘCIOletnie), STACJONARNE	41
WYMIAR, ZASADY I FORMA ODBYWANIA PRAKTYK ZAWODOWYCH	43
WYMOGI ZWIĄZANE Z UKOŃCZENIEM STUDIÓW	45
DODATKOWE INFORMACJE	46
ANALIZA ZGODNOŚCI ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z POTRZEBAMI RYNKU PRACY	46
WEWNĘTRZNY SYSTEM ZAPEWNIENIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA	48
ZASADY REKRUTACJI	55
Zasoby biblioteczne	56
Realizacja zajęć	56
ZAŁĄCZNIKI	56

OPIS STUDIÓW

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

Nazwa kierunku studiów	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne
Dziedzina nauki	Nauki społeczne
Dyscyplina naukowa	Pedagogika – 100%
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta	Magister

CEL KSZTAŁCENIA, SYLWETKA ABSOLWENTA ORAZ MOŻLIWOŚCI ZATRUDNIENIA I KONTYNUACJI KSZTAŁCENIA

Celem kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie*, studia pięcioletnie, w systemie stacjonarnym jest przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i nauczyciela klas I-III szkoły podstawowej poprzez wyposażenie ich w wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do pracy z dziećmi 3–9-letnimi w różnych środowiskach społecznych, rodzinnych, edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych.

Wychodząc naprzeciw wymaganiom stawianym wobec nauczycieli przez pracodawców i placówki oświatowe kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* PWSZ w Głogowie przygotowuje studentów do pracy dydaktyczno-metodycznej i opiekuńczej adekwatnie do wieku dzieci i programu; wyposaży w wiedzę pedagogiczną, psychologiczną oraz pozwoli umiejętnie ją wykorzystać w praktyce; sprawować pieczę nad grupą dzieci; planować własny rozwój zawodowy poprzez systematyczne podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych; uczestniczyć w różnych formach doskonalenia zawodowego; prowadzić dokumentację przebiegu procesu dydaktyczno-wychowawczego i opiekuńczego; inicjować i utrzymywać relacje z rodzicami dzieci/uczniów; współpracować z dyrekcją i innymi pedagogami, co ma przyczynić się do ponoszenia odpowiedzialności za jakość pracy placówek edukacyjnych.

W toku studiów na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* kandydat poznaje problematykę rozwoju dzieci, uczy się obserwować i analizować kontekst społeczno-kulturowy przebiegu rozwoju oraz zdobywa wiedzę i umiejętności pedagogiczne umożliwiające organizowanie pracy dydaktyczno-wychowawczej. Jest teoretycznie oraz praktycznie przygotowany do zawodu nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Nastąpi także pogłębienie języka specjalistycznego na poziomie B2 + Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz co wyrażać się będzie umiejętnością posługiwania się w wyższym stopniu specjalistyczną terminologią w zakresie pedagogiki.

Po ukończeniu kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, jednolitych, pięcioletnich studiów magisterskich (profil praktyczny) absolwent otrzymuje dyplom z tytułem zawodowym: magister oraz uzyskuje przygotowanie i kwalifikacje do pracy: 1) nauczyciela wychowania przedszkolnego i 2) nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej.

Absolwent może znaleźć zatrudnienie:

- w przedszkolach; zespołach i punktach przedszkolnych i innych alternatywnych formach wychowania przedszkolnego,
- w oddziałach przedszkolnych przy szkole (dawny oddział „0”),
- w klasach I – III szkoły podstawowej,
- w szkołach i w przedszkolach integracyjnych,
- w świetlicach dziecięcych,
- w żłobkach (oddział przedszkolny),
- w domach małego dziecka.

Absolwent niniejszych studiów będzie w pełni przygotowany do kontynuacji kształcenia na studiach trzeciego stopnia oraz dalszego podnoszenia swoich kwalifikacji na studiach podyplomowych.

OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA PROGRAMU STUDIÓW NA KIERUNKU PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA, JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE, STACJONARNE

DZIEDZINA NAUKI SPOŁECZNE

DYSCYPLINA PEDAGOGIKA

Standard kształcenia dla kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna określony w drodze ROZPORZĄDZENIA MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Załącznik nr 2 Standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej) oraz w odniesieniu do PRK.

Tabela 1. Kierunkowe ogólne efekty uczenia się w odniesieniu do PRK dla kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie (pięcioletnie), stacjonarne

Nazwa kierunku:	PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA		
Poziom kształcenia:	POZIOM 7 PRK - Jednolite studia magisterskie	Odniesienie do:	
Profil kształcenia:	Praktyczny		
Kod efektu ogólnego dla programu studiów	Ogólne efekty uczenia się po ukończeniu jednolitych studiów magisterskich na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna	uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu PRK	charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 7 PRK
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:			
PPiW_W-01	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej oraz potrafi je odnieść do osobowego, integralnego rozwoju dziecka lub ucznia;	P7U_W	P7S_WG P7S_WK
PPiW_W-02	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne, a także potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać;	P7U_W	P7S_WG
PPiW_W-03	współczesne interdyscyplinarne badania nad dzieciństwem (Childhood Studies) dotyczące zagadnienia dobrostanu dziecka;	P7U_W	P7S_WG
PPiW_W-04	główne środowiska wychowawcze, ich specyfiki i procesy w nich zachodzące;	P7U_W	P7S_WG
PPiW_W-05	strukturę i funkcje systemu oświaty oraz alternatywnych form edukacji: podstawy, cele, organizację oraz funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych;	P7U_W	P7S_WG
PPiW_W-06	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji;	P7U_W	P7S_WK
PPiW_W-07	zagadnienie edukacji międzykulturowej;	P7U_W	P7S_WK
PPiW_W-08	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością, sposoby ich egzekwowania oraz propagowania w środowisku zarówno przedszkolnym oraz szkolnym, jak i poza przedszkolnym oraz pozaszkolnym;	P7U_W	P7S_WK

PPiW_W-09	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, ze szczególnym uwzględnieniem przedszkola i szkoły podstawowej, zasady udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialności prawnej opiekuna;	P7U_W	P7S_WK
PPiW_W-10	metodykę wykonywania zadań – normy, procedury i dobre praktyki stosowane w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej;	P7U_W	P7S_WG
PPiW_W-11	znaczenie i możliwości celowego oraz różnorodnego wykorzystania zabawy w procesie wychowywania i kształcenia dzieci;	P7U_W	P7S_WG
PPiW_W-12	rolę innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej, inspirujących do planowania i organizacji własnej pracy;	P7U_W	P7S_WG
PPiW_W-13	zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci lub uczniów w okresie przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, wynikające z opóźnień, zaburzeń lub przyspieszenia rozwoju, oraz uwarunkowane wpływem czynników środowiskowych i sposoby dostosowywania do nich zadań rozwojowych i edukacyjnych;	P7U_W	P7S_WG
PPiW_W-14	projektowanie i prowadzenie działań diagnostycznych uwzględniających specyfikę funkcjonowania dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym oraz ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne, w tym zakres i jakość wsparcia społecznego;	P7U_W	P7S_WG
PPiW_W-15	różne rodzaje i funkcje oceniania;	P7U_W	P7S_WG
PPiW_W-16	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań dzieci lub uczniów;	P7U_W	P7S_WG
PPiW_W-17	procesy komunikacji społecznej oraz ich prawidłowości i zakłócenia;	P7U_W	P7S_WG
PPiW_W-18	funkcjonowanie i dysfunkcje aparatu mowy, słuchu i wzroku oraz prawidłowe nawyki posługiwania się nimi;	P7U_W	P7S_WG
PPiW_W-19	metodologię badań naukowych stosowanych w dziedzinie nauk społecznych;	P7U_W	P7S_WG
PPiW_W-20	terminy i założenia metodologiczne oraz zasady i normy etyczne projektowania i realizacji badań naukowych w zakresie pedagogiki przedszkolnej, szkolnej i alternatywnej;	P7U_W	P7S_WG
PPiW_W-21	zasady ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.	P7U_W	P7S_WK
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:			
PPiW_U-01	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;	P7U_U	P7S_UW

PPiW_U-02	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia dzieci lub uczniów oraz projektować i prowadzić działania pedagogiczne, a także planować, realizować i oceniać spersonalizowane programy kształcenia i wychowania;	P7U_U	P7S_UW
PPiW_U-03	wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się i nauczania, z uwzględnieniem specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci lub uczniów oraz grupy;	P7U_U	P7S_UW
PPiW_U-04	dobierać, tworzyć, testować i modyfikować materiały, środki oraz metody adekwatnie do celów wychowania i kształcenia;	P7U_U	P7S_UW
PPiW_U-05	skutecznie wykorzystywać technologię informacyjno-komunikacyjną w realizacji zadań dydaktycznych;	P7U_U	P7S_UW
PPiW_U-06	identyfikować i rozbudzać zainteresowania dzieci lub uczniów oraz odpowiednio dostosowywać sposoby i treści kształcenia;	P7U_U	P7S_UW
PPiW_U-07	rozwijać kompetencje kluczowe dzieci lub uczniów, w szczególności kreatywność, krytyczną refleksję i umiejętność samodzielnego oraz zespołowego rozwiązywania problemów;	P7U_U	P7S_UW
PPiW_U-08	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych dzieci lub uczniów, z wykorzystywaniem różnych rodzajów zabaw;	P7U_U	P7S_UO
PPiW_U-09	identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w procesie edukacji oraz realizacji celów terapeutycznych;	P7U_U	P7S_UW
PPiW_U-10	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące dzieci lub uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądaných efektów wychowania i kształcenia;	P7U_U	P7S_UW
PPiW_U-11	wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania dzieci lub uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem;	P7U_U	P7S_UW
PPiW_U-12	efektywnie pracować w środowiskach zróżnicowanych pod względem kulturowym oraz z dziećmi z doświadczeniem migracyjnym, w tym z dziećmi, dla których język polski jest drugim językiem, wykorzystując kompetencje międzykulturowe i glottodydaktyczne;	P7U_U	P7S_UW P7S_UK
PPiW_U-13	racjonalnie i zgodnie z zasadami techniki pracy umysłowej gospodarować czasem zajęć oraz odpowiedzialnie organizować pracę pozaszkolną dziecka lub ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;	P7U_U	P7S_UW

PPiW_U-14	skutecznie wykorzystywać w pracy z dzieckiem lub uczniem informacje uzyskane na jego temat od specjalistów, w tym psychologa, logopedy, pedagoga, lekarza, i rodziców lub opiekunów dziecka lub ucznia;	P7U_U	P7S_UW
PPiW_U-15	poprawnie posługiwać się językiem polskim oraz wykazywać troskę o kulturę i etykę wypowiedzi własnej, dzieci lub uczniów;	P7U_U	P7S_UK
PPiW_U-16	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;	P7U_U	P7S_UK
PPiW_U-17	udzielać pierwszej pomocy;	P7U_U	P7S_UW
PPiW_U-18	rozdzielać orientacje metodologiczne w badaniach naukowych, formułować cele i problemy badawcze, stosować dobór adekwatnych metod i technik, konstruować narzędzia badawcze, opracowywać, prezentować i interpretować wyniki badań, wyciągać wnioski, wskazywać kierunki	P7U_U	P7S_UU
PPiW_U-19	współpracować z członkami zespołów badawczych na każdym etapie projektowania i realizacji badań naukowych.	P7U_U	P7S_UU
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:			
PPiW_K-01	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;	P7U_K	P7S_KR
PPiW_K-02	formowania właściwych zachowań i postaw dzieci lub uczniów, w tym wobec kultury i sztuki;	P7U_K	P7S_KR
PPiW_K-03	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;	P7U_K	P7S_KR
PPiW_K-04	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów i innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej;	P7U_K	P7S-KO
PPiW_K-05	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej oraz poza nimi;	P7U_K	P7S-KO
PPiW_K-06	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie dzieci lub uczniów, a także podejmowania współpracy na rzecz dobra dzieci lub uczniów i tych środowisk;	P7U_K	P7S_KK
PPiW_K-07	projektowania i wdrażania działań mających na celu edukację aksjologiczną i wychowanie do wartości – wprowadzanie dzieci lub uczniów w świat wartości;	P7U_K	P7S-KO

PPiW_K-08	projektowania działań zmierzających do rozwoju przedszkola lub szkoły oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji.	P7U_K	P7S-KO
-----------	--	-------	--------

Szczegółowe efekty uczenia się¹ dla Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie (pięcioletnie), stacjonarne

A. Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne

A.1. Podstawy działań pedagogicznych

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

A.1.W1. kulturowe, antropologiczne, aksjologiczne i socjologiczne opisy współczesności: funkcje edukacji w życiu społeczeństw i egzystencji jednostek, typy i rolę ideologii w życiu społecznym, ułożenie społeczne, blokady i możliwości rozwojowe różnych grup społecznych oraz elementy socjologii edukacji;

A.1.W2. procesy wychowania i kształcenia (wybrane ujęcia teoretyczne): ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania, istotę wychowania, zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu, wychowania do odpowiedzialnej wolności oraz społeczeństwa wielokulturowego, typy relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami, główne środowiska wychowawcze, a także podstawy dialogu międzykulturowego;

A.1.W3. rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, znaczenie własnych postaw, założeń i intencji podczas działania pedagogicznego, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela, umiejętności dokonywania autoanalizy sytuacji życiowej i zawodowej, zagadnienie początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego oraz uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

A.1.U1. wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną w sposób refleksyjny i krytyczny, poprawnie konstruować rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych;

A.1.U2. interpretować działalność nauczycieli w kontekstach jej prowadzenia z wykorzystaniem posiadanej wiedzy w zakresie pedagogiki i psychologii, charakteryzować swoistość działania pedagogicznego, a także prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie poparte rozbudowaną argumentacją teoretyczną;

A.1.U3. analizować swoje doświadczenia praktyczne w roli nauczyciela lub wychowawcy;

A.1.U4. formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;

¹ Niniejsze efekty są zgodne z ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEJGO1) z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Załącznik nr 2 Standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej)).

- A.1.U5. rozpoznawać własną nauczycielską nieskuteczność i analizować jej przyczyny;
- A.1.U6. projektować drogi osiągnięcia skuteczności zawodowej i charakteryzować jej determinanty.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- A.1.K1. doceniania znaczenia pedagogiki dla rozwoju osoby i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych;
- A.1.K2. nabywania wiedzy z zakresu pedagogiki i budowania warsztatu pracy nauczyciela dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym;
- A.1.K3. podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie opieki i wychowania dziecka lub ucznia;
- A.1.K4. stosowania norm etycznych w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla godności człowieka.

A.2. Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- A.2.W1. terminologię używaną w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej, jej źródła, miejsce oraz zastosowanie w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych, a także miejsce pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej w systemie nauki oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi;
- A.2.W2. procesy związane z wychowaniem i kształceniem dzieci i uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem fazy wczesnego, średniego i późnego dzieciństwa, w perspektywie interdyscyplinarnej: psychologicznej, pedagogicznej, aksjologicznej i socjologicznej;
- A.2.W3. rolę nauczyciela w rozwijaniu postaw i zachowań dzieci lub uczniów;
- A.2.W4. koncepcje dziecka i dzieciństwa (Childhood Studies) i ich uwarunkowania kulturowe i społeczne; interdyscyplinarne zagadnienia dobrostanu dziecka oraz perspektywy metodologiczne badań nad dzieckiem i dzieciństwem, a także wymagania etyczne badań naukowych z udziałem dzieci;
- A.2.W5. typy, cele i zasady funkcjonowania instytucji edukacyjnych przeznaczonych dla dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym; cele i zasady współpracy przedszkola lub szkoły z podmiotami zewnętrznymi oraz modele, funkcje, szanse i zagrożenia współpracy; sposoby radzenia sobie z problemami wychowawczymi dzieci lub uczniów i rozwiązywania ich we współpracy z rodziną i otoczeniem dziecka lub ucznia, specyfikę pracy z dziećmi lub uczniami z doświadczeniem migracyjnym, a także sposoby budowania swojego autorytetu w relacjach zawodowych i we współpracy z zespołem nauczycieli oraz z innymi podmiotami procesu wychowania i kształcenia.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- A.2.U1. wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej, w tym wybrane modele i koncepcje pedagogiczne, oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych, w celu dokonania analizy i interpretacji złożonych

problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych i kulturowych, a także motywów i wzorów ludzkiego zachowania;

A.2.U2. rozpoznawać i identyfikować style wychowania w praktyce edukacyjnej, wskazywać ich wartościowe cechy i zagrożenia dla podmiotowości dziecka lub ucznia;

A.2.U3. rozpoznawać sytuacje zagrożeń w przedszkolu i szkole oraz tworzyć właściwy klimat w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej;

A.2.U4. organizować wartościowe rozwojowo i społecznie środowisko wychowawcze oraz wspierać dzieci lub uczniów w wyrażaniu swojej indywidualności w sposób twórczy;

A.2.U5. wybrać i zastosować właściwy dla danej organizacji pracy przedszkola lub szkoły podstawowej sposób postępowania oraz dobrać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania zadań zawodowych na etapie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;

A.2.U6. skutecznie porozumiewać się z różnymi odbiorcami, w tym z dziećmi lub uczniami, rodzicami lub opiekunami oraz specjalistami, z wykorzystaniem nowoczesnych rozwiązań technologicznych.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

A.2.K1. refleksji, w tym krytycznej oceny, odnośnie do poziomu swojej wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz wykazywania umiejętności uczenia się i doskonalenia własnego warsztatu pedagogicznego w zakresie wychowania przedszkolnego oraz edukacji wczesnoszkolnej;

A.2.K2. podejmowania wyzwań zawodowych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;

A.2.K3. profesjonalnego rozwiązywania problemów i konfliktów w grupie przedszkolnej i klasie szkolnej.

A.3. Podstawy psychologii dla nauczycieli

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

A.3.W1. podstawowe pojęcia psychologii: procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowę i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, rolę uwagi, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania, zdolności i uzdolnienia, psychologię różnic indywidualnych – różnice w zakresie inteligencji, osobowości, temperamentu i stylu poznawczego;

A.3.W2. rozwój człowieka w cyklu życia, w tym proces rozwoju dziecka w kolejnych okresach dzieciństwa: rozwój fizyczny, motoryczny i psychospołeczny, rozwój procesów poznawczych, społeczno-emocjonalny i moralny, a także rozwój i kształtowanie osobowości; szczególne uzdolnienia; normy rozwojowe (różnorodność ujęć), zjawisko dysharmonii (asynchronii) rozwojowej, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych oraz teorie integralnego rozwoju dziecka lub ucznia;

A.3.W3. psychologiczne podstawy procesu uczenia się dzieci lub uczniów: modele uczenia się (koncepcje klasyczne, współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych), metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania

metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwycięzania, a także metody i techniki identyfikacji oraz wspomaganie rozwoju uzdolnień i zainteresowań;

A.3.W4. teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, zagadnienia: empatii, zachowań asertywnych, agresywnych i uległych, postaw, stereotypów, uprzedzeń, negocjacji i rozwiązywania konfliktów, reguły współdziałania, procesy i role grupowe, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z dzieckiem, a także mechanizmy kształtowania się postaw dzieci lub uczniów;

A.3.W5. znaczenie autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, zagadnienia stresu i nauczycielskiego wypalenia zawodowego, potrzebę korzystania z informacji zwrotnych dotyczących swojej pracy; podstawy psychologii twórczości i treningu myślenia kreatywnego, trening komunikacyjny, style komunikowania się nauczyciela z podmiotami edukacyjnymi oraz metody przezwycięzania barier komunikacyjnych.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

A.3.U1. obserwować procesy uczenia się dzieci lub uczniów i ich konteksty;

A.3.U2. obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania;

A.3.U3. skutecznie i świadomie komunikować się z użyciem właściwej terminologii;

A.3.U4. rozpoznawać bariery i trudności udziału dzieci lub uczniów w różnych formach aktywności;

A.3.U5. rozpoznawać potrzeby psychospołecznego wsparcia dziecka lub ucznia;

A.3.U6. zaplanować działania na rzecz rozwoju zawodowego.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

A.3.K1. autorefleksji nad dyspozycjami, zasobami i rozwojem zawodowym;

A.3.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych;

A.3.K3. ciągłego doskonalenia swojej wiedzy merytorycznej i umiejętności zawodowych.

A.4. Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania dzieci języka obcego

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

A.4.W1. predyspozycje rozwojowe we wczesnym dzieciństwie do uczenia się języka obcego;

A.4.W2. sposoby uczenia się dzieci lub uczniów języka obcego w wybranych koncepcjach psychologicznych, kompetencje językowe dziecka lub ucznia, teorię wieku krytycznego, społeczne i kulturowe aspekty nauczania języków obcych, a także rolę nauczyciela w uczeniu się spontanicznym i spontaniczno-reaktywnym dzieci lub uczniów;

A.4.W3. strategie zabawowe i zadaniowe w uczeniu się języka obcego przez dzieci lub uczniów, warunki do nabywania kompetencji językowych przez dzieci lub uczniów oraz sposoby motywowania dzieci lub uczniów do uczenia się języka obcego.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

A.4.U1. zaplanować działania na rzecz rozwoju własnych kompetencji językowych i pedagogicznych;

A.4.U2. tworzyć środowisko do nabywania kompetencji językowych przez dzieci lub uczniów i rozwijać ich motywację do uczenia się.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

A.4.K1. autorefleksji nad dyspozycjami i posiadanymi kompetencjami językowymi i pedagogicznymi;

A.4.K2. wspierania właściwych postaw dzieci lub uczniów wobec innej kultury.

B. Przygotowanie merytoryczne nauczycieli przedszkoli i klas I–III szkoły podstawowej, jako przygotowanie do integracji treści nauczania

B.1. Język polski

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.1.W1. funkcjonalne posługiwanie się pojęciami z zakresu teorii literatury, kultury oraz wiedzy o języku;

B.1.W2. podstawy i zakres doboru treści nauczania dzieci lub uczniów w zakresie języka polskiego, pojęcia z zakresu teorii literatury, kultury oraz wiedzy o języku, a także klasyczną i współczesną literaturę dla dzieci oraz kulturę dla dziecięcego odbiorcy;

B.1.W3. etapy nabywania umiejętności czytania i pisania w języku polskim.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.1.U1. funkcjonalnie posługiwać się pojęciami z zakresu teorii literatury, kultury oraz wiedzy o języku;

B.1.U2. dokonać analizy i interpretacji zróżnicowanych formalnie dzieł literackich oraz kulturowych;

B.1.U3. wyróżniać wśród różnych zjawisk językowych kategorie prymarne i sekundarne odpowiednie dla dziecka w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym;

B.1.U4. wypowiadać się w mowie i w piśmie w sposób klarowny, spójny i precyzyjny, konstruując rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi na określone tematy;

B.1.U5. zaplanować działania na rzecz rozwoju swojej wiedzy i umiejętności w zakresie prawidłowej realizacji edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

B.1.K1. autorefleksji nad dyspozycjami i posiadanymi kompetencjami merytorycznymi do wspierania dzieci lub uczniów w zakresie rozwoju języka polskiego.

B.2. Język obcy

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.2.W1. podstawowe struktury gramatyczne oraz formy językowe;
B.2.W2. kulturę państw z danego obszaru językowego oraz wybraną literaturę, rymowanki i piosenki oraz zabawy dla dzieci w języku obcym.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- B.2.U1. wykorzystywać pogłębione kompetencje leksykalne, gramatyczne, fonetyczne i socjokulturowe;
w komunikowaniu się w języku obcym;
B.2.U2. posługiwać się sprawnościami w zakresie rozumienia ze słuchu, mówienia, czytania i pisanie;
B.2.U3. samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje zawodowe umiejętności, korzystając z różnych źródeł w języku obcym;
B.2.U4. dobierać w pracy z dziećmi lub uczniami odpowiednią literaturę, rymowanki i piosenki oraz zabawy w języku obcym.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- B.2.K1. autorefleksji nad posiadanymi kompetencjami, podejmowania kształcenia i pracy w celu rozwoju umiejętności językowych.

B.3. Matematyka

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.3.W1. podstawowe struktury matematyki szkolnej: liczby i ich własności, zbiory liczbowe, działania na liczbach, figury, relacje i zależności funkcyjne, reprezentacje graficzne;
B.3.W2. treści nauczania w zakresie edukacji matematycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej: liczby i liczenie, aspekty liczby, systemy pozycyjne i niepozycyjne, własności działań na liczbach, zagadnienia miarowe w geometrii, klasyfikowanie figur geometrycznych, symetrię, manipulacje w trzech wymiarach i tworzenie modeli brył, wczesną algebraizację, zagadnienia zegarowe i kalendarzowe;
B.3.W3. treści nauczania matematyki w zakresie starszych klas szkoły podstawowej: własności liczb całkowitych i wymiernych, działania na ułamkach, wyrażenia algebraiczne, rozumowanie geometryczne i jego zapis, przeliczanie jednostek miary, zliczanie za pomocą reguł mnożenia i dodawania, zasadę szufladkową, definiowanie figur, badanie ich własności (kąty, wielokąty, koło), proste konstrukcje geometryczne – prostopadłość i równoległość na płaszczyźnie i w przestrzeni, figury przestrzenne, kodowanie położenia na płaszczyźnie i w przestrzeni, elementy statystyki opisowej, graficzne reprezentowanie danych, podstawowe konstrukcje geometryczne, algorytmy i konstrukcje rekurencyjne;
B.3.W4. rozumowania matematyczne w zakresie matematyki szkolnej, w tym wnioskowanie dedukcyjne, argumentowanie i zapisywanie rozumowań, wykonywanie eksperymentów numerycznych i geometrycznych, dostrzeganie regularności prowadzących

do uogólnień, uzasadnianie uogólnień, formułowanie i weryfikację hipotez, rozumowania dedukcyjne w geometrii płaskiej i przestrzennej;

B.3.W5. zastosowania matematyki w życiu codziennym oraz w innych obszarach, w tym w technice, sztuce, ekonomii i przyrodzie.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.3.U1. sprawnie posługiwać się podstawowymi obiektami matematycznymi;

B.3.U2. prowadzić proste rozumowania matematyczne i oceniać ich poprawność;

B.3.U3. dostrzegać i wskazywać związki matematyki z codziennym życiem;

B.3.U4. rozwiązywać zagadki i łamigłówki logiczne; B.3.U5. posługiwać się pakietami wspierającymi nauczanie matematyki;

B.3.U6. przygotować ucznia do udziału w konkursach matematycznych dla szkół podstawowych.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

B.3.K1. pogłębiania swojego rozumienia znaczenia i piękna matematyki.

B.4. Edukacja społeczno-przyrodnicza

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.4.W1. kluczowe pojęcia oraz zjawiska z zakresu przyrody ożywionej i nieożywionej, występujące w otoczeniu dziecka lub ucznia;

B.4.W2. podstawowe pojęcia z zakresu wiedzy o społeczeństwie;

B.4.W3. podstawy przedsiębiorczości i ekonomii.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

B.4.U1. analizować oraz interpretować powszechnie występujące zjawiska przyrody;

B.4.U2. dostrzegać wzajemne związki w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego i społecznego;

B.4.U3. rozpoznawać gatunki roślin i zwierząt najczęściej występujących w otoczeniu dziecka lub ucznia;

B.4.U4. ilustrować najczęściej spotykane zjawiska przyrodnicze za pomocą prostych doświadczeń z użyciem przedmiotów życia codziennego.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

B.4.K1. pogłębiania swojego rozumienia funkcjonowania świata przyrody;

B.4.K2. krzewienia idei dbałości o otoczenie przyrodnicze.

B.5. Informatyka

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.5.W1. podstawowe pojęcia i zasady informatyki z zakresu, w jakim ma ona zastosowanie w pracy z dziećmi lub uczniami;

B.5.W2. zasady modelowania rzeczywistych sytuacji i reprezentowania danych, gromadzenia danych i ich przetwarzania;

- B.5.W3. zasady projektowania algorytmów oraz ich realizacji przy użyciu komputera;
- B.5.W4. zasady organizacji i funkcjonowania urządzeń elektronicznych, komputerów i sieci komputerowej oraz ich wykorzystania;
- B.5.W5. społeczne aspekty informatyki i jej zastosowań, wpływu informatyki na rozwój społeczeństwa oraz zagrożenia w świecie wirtualnym;
- B.5.W6. uwarunkowania zawodowego rozwoju z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej i informatyki oraz komputerowe programy edukacyjne przeznaczone dla najmłodszych uczniów.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- B.5.U1. zaprojektować i uruchomić na komputerze prosty algorytm;
- B.5.U2. zaprojektować prostą, funkcjonalną bazę danych;
- B.5.U3. ocenić walory użytkowe komputerowego programu edukacyjnego;
- B.5.U4. zorganizować bezpieczne środowisko pracy z komputerem.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- B.5.K1. ciągłej aktualizacji swojej wiedzy z zakresu zastosowań komputerów w edukacji;
- B.5.K2. zapewniania poczucia bezpieczeństwa dzieci lub uczniów znajdujących się pod jego opieką.

B.6. Plastyka

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.6.W1. podstawy teorii estetyki i kultury, jej zastosowanie w edukacji plastycznej dziecka lub ucznia;
- B.6.W2. zasoby i zasady upowszechniania różnorodnych przekazów wizualnych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;
- B.6.W3. cechy charakterystyczne twórczości dziecięcej w zakresie plastyki, jej osobowe i środowiskowe uwarunkowania;
- B.6.W4. wybrane współczesne koncepcje i modele edukacji plastycznej w Polsce i na świecie;
- B.6.W5. podstawy rysunku.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- B.6.U1. zaprojektować przekaz wizualny dostosowany do okoliczności;
- B.6.U2. wykonać odręczny szkic określonego przedmiotu.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- B.6.K1. przekonującego działania na rzecz upowszechniania sztuk pięknych;
- B.6.K2. inspirowania dzieci lub uczniów do samodzielnej aktywności plastycznej i dzielenia się jej efektami.

B.7. Muzyka

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.7.W1. terminologię z zakresu muzyki i jej zastosowanie w edukacji muzycznej;
- B.7.W2. źródła kultury muzycznej, ich kulturowe i społeczne uwarunkowania oraz znaczenie dla rozwoju dziecka lub ucznia;
- B.7.W3. cechy charakterystyczne twórczości dziecięcej, jej osobowe i środowiskowe uwarunkowania; odmiany, faktury utworów muzycznych ze względu na sposób wykonywania muzyki (solo, muzyka kameralna, symfoniczna, chóralna, wokálně-instrumentalna), podstawowe zagadnienia z zakresu form muzycznych, podstawowe terminy notacji muzycznej;
- B.7.W4. podstawowy repertuar muzyczny w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;
- B.7.W5. wybrane współczesne koncepcje i modele edukacji muzycznej w Polsce i na świecie.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- B.7.U1. zaprojektować przekaz muzyczny dostosowany do okoliczności;
- B.7.U2. wykonywać proste melodie na wybranym instrumencie lub głosem.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- B.7.K1. przekonującego działania na rzecz upowszechniania sztuk pięknych;
- B.7.K2. inspirowania dzieci lub uczniów do samodzielnej lub wspólnej aktywności muzycznej;
- B.7.K3. krzewienia idei wspólnego wykonawstwa muzycznego jako działania kulturotwórczego i chroniącego dziedzictwo narodowe.

B.8. Technika

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.8.W1. założenia, cele i treści kształcenia ogólnotechnicznego dzieci lub uczniów;
- B.8.W2. sytuację dziecka w świecie współczesnej techniki;
- B.8.W3. cechy charakterystyczne twórczości dziecięcej w zakresie techniki, jej osobowe i środowiskowe uwarunkowania;
- B.8.W4. współczesne koncepcje i modele edukacji technicznej w Polsce i na świecie.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- B.8.U1. popularyzować podstawy wiedzy technicznej wśród dzieci lub uczniów;
- B.8.U2. zapewnić warunki bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w otoczeniu techniki;
- B.8.U3. zademonstrować umiejętność rozwiązywania praktycznych problemów związanych z techniką.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- B.8.K1. promocji zasad bezpiecznego posługiwania się urządzeniami technicznymi;
- B.8.K2. fachowego wspierania zainteresowania dzieci lub uczniów techniką.

B.9. Wychowanie fizyczne

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.9.W1. terminologię z zakresu aktywności i sprawności fizycznej;
- B.9.W2. związki aktywności i sprawności fizycznej ze zdrowiem;
- B.9.W3. formy aktywności fizycznej dostosowane do potrzeb i możliwości dzieci lub uczniów, zachęcające dzieci lub uczniów do aktywności fizycznej;
- B.9.W4. proces uczenia się i nauczania czynności ruchowych;
- B.9.W5. zaburzenia postawy ciała i prawidłowe wzorce ruchu;
- B.9.W6. wybrane współczesne koncepcje i modele wychowania fizycznego w Polsce i na świecie.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- B.9.U1. zaplanować zajęcia ruchowe w określonych warunkach;
- B.9.U2. zachęcić dzieci lub uczniów do podejmowania aktywności fizycznej;
- B.9.U3. wspierać działania przeciwdziałające nabywaniu wad postawy ciała przez dzieci lub uczniów i nadwadze.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- B.9.K1. krzewienia postawy dbałości o aktywność fizyczną.

B.10. Edukacja zdrowotna

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- B.10.W1. modele, uwarunkowania i zagrożenia zdrowia, w tym zdrowia psychicznego;
- B.10.W2. istotę umiejętności życiowych (life skills) i zachowań prozdrowotnych;
- B.10.W3. podstawowe zagadnienia rozwoju biologicznego człowieka;
- B.10.W4. sposoby wspomagania dziecka lub ucznia w działaniach na rzecz zdrowia i niwelowania stanów zagrażających zdrowiu, możliwości zmian w otoczeniu dziecka lub ucznia oraz procesy uczenia się mózgu;
- B.10.W5. zasady udzielania pierwszej pomocy.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- B.10.U1. rozpoznać sytuację zagrożenia dla zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, i odpowiednio zareagować;
- B.10.U2. skutecznie promować zachowania prozdrowotne.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- B.10.K1. krzewienia postawy dbałości o zdrowie i ochronę środowiska.

C. Wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

C.W1. zróżnicowanie modeli ujmowania procesu wspierania rozwoju dziecka lub ucznia, w tym behawioralnego, konstruktywistycznego, emancypacyjnego; zadania edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w zakresie wspierania rozwoju dziecka lub ucznia; proces adaptacji dziecka w przedszkolu i ucznia w szkole; strategie stymulowania aktywności poznawczej dziecka lub ucznia, zasady wykorzystywania zabawy do stymulowania rozwoju dziecka oraz rolę inicjacji: czytelniczej, teatralnej, muzycznej, plastycznej i technicznej;

C.W2. zasady organizacji optymalnego środowiska edukacyjnego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej: możliwości wykorzystania w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodnych sposobów organizowania środowiska uczenia się i nauczania, organizację środowiska wychowawczego przy uwzględnieniu specyficznych potrzeb i możliwości poszczególnych dzieci, uczniów lub grup, a także potrzebę wykorzystywania w pracy z dzieckiem lub uczniem informacji uzyskanych na jego temat od specjalistów, w tym psychologa, logopedy, pedagoga, lekarza, oraz rodziców lub opiekunów;

C.W3. zasady: projektowania spersonalizowanych strategii edukacyjnych w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, konstruowania wiedzy w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, integrowania wiedzy i umiejętności dzieci w przedszkolu i uczniów w klasach I–III szkoły podstawowej, projektowania i prowadzenia działań pedagogicznych, rozpoznawania potrzeb, możliwości i uzdolnień dziecka lub ucznia, a także planowania, realizacji i oceny spersonalizowanych programów kształcenia i wychowania;

C.W4. kryteria i sposoby krytycznej oceny oraz doboru programów i podręczników szkolnych: teoretyczno-metodyczne założenia konstruowania programu pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, ukryty program przedszkola lub szkoły, programy i podręczniki w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;

C.W5. podstawy teoretyczne oceniania i ewaluacji procesu edukacyjnego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, w tym cele, funkcje, rodzaje oceniania, proces i konsekwencje oceniania, uczestnictwo ucznia w kontroli i ocenie jego wiedzy i umiejętności, prawa i błędy w procesie oceniania; system zapewnienia jakości pracy przedszkola i szkoły, proces ewaluacji w przedszkolu i szkole oraz metody i techniki ewaluacyjne.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

C.U1. kształtować bezpieczne i przyjazne edukacyjne środowisko rozwoju dzieci lub uczniów, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, możliwości i uzdolnień dziecka lub ucznia, z nastawieniem na osobowy i podmiotowy rozwój;

C.U2. w sposób krytyczny oceniać i dobrać programy i podręczniki, konstruować programy pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, dobrać i modyfikować treści nauczania, środki oraz strategie działania edukacyjnego;

C.U3. wykorzystywać w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska uczenia się – w sali lub klasie, poza placówką systemu oświaty i

w środowisku lokalnym, dostarczać dzieciom lub uczniom różnych źródeł, w tym za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnej, gromadzenia doświadczeń i okazji do zaangażowanego uczenia się;

C.U4. planować, realizować i oceniać efekty spersonalizowanych strategii i programów kształcenia i wychowania z nastawieniem na integralny rozwój dziecka lub ucznia;

C.U5. organizować zabawy i zajęcia stymulujące aktywność poznawczą dzieci lub uczniów, wspólnotowe i kooperacyjne uczenie się, angażujące emocjonalnie, motywacyjnie i poznawczo wszystkie dzieci lub uczniów, wspierać ich adaptację do uczenia się we wspólnocie oraz identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w procesie edukacji;

C.U6. identyfikować i rozbudzać zainteresowania i zdolności dzieci lub uczniów, dostosowywać sposoby i treści nauczania do ich zasobów, rozwijać u dzieci lub uczniów ciekawość, aktywność i samodzielność poznawczą oraz kreatywne podejście do zadań;

C.U7. organizować działania edukacyjne nastawione na konstruowanie wiedzy w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, integrowanie różnych sposobów uczenia się, w tym różnych treści, oraz wiedzy osobistej dziecka i wiedzy nowej oraz ich rekonstrukcji;

C.U8. wykorzystywać proces oceniania pracy uczniów do stymulowania ich samooceny, umiejętności samoregulacji i pracy nad własnym rozwojem.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

C.K1. kierowania się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, krytycyzmem oraz przyjęcia odpowiedzialności za integralny rozwój dzieci lub uczniów i podejmowane działania pedagogiczne;

C.K2. formowania wartościowych indywidualnie i społecznie zachowań i postaw dzieci lub uczniów, w tym wobec kultury i sztuki, oraz inspirowania dzieci lub uczniów do wyrażania swojej indywidualności w sposób twórczy;

C.K3. budowania relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami dziecka lub ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacji;

C.K4. efektywnej współpracy z nauczycielami, specjalistami, w tym psychologiem, logopedą, pedagogiem, lekarzem, i rodzicami dzieci lub uczniów oraz innymi członkami społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej na rzecz dzieci lub uczniów i zapewnienia jakości pracy przedszkola lub szkoły.

D. Podstawy dydaktyki nauczania zintegrowanego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

D.W1. wartości, modele i zasady krytycznej praktyki; autonomię i odpowiedzialność dydaktyczną nauczyciela; zasady tworzenia autorskich programów nauczania oraz zarządzania wiedzą w społeczeństwie informacyjnym;

D.W2. proces nauczania-uczenia się: zasady projektowania działań edukacyjnych, style i techniki pracy z dzieckiem lub uczniem łączącej różne obszary wiedzy, rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej nauczyciela; modele współczesnej szkoły i alternatywne systemy edukacyjne.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

D.U1. wykorzystać wiedzę filozoficzną, psychologiczną, społeczną i pedagogiczną do projektowania działań edukacyjnych w przedszkolu i szkole oraz paradygmaty obiektywistyczne i interpretatywno-konstruktywistyczne do planowania uczenia się dzieci;

D.U2. stosować style i techniki pracy z dzieckiem lub uczniem łączące różne obszary wiedzy, stymulować partycypacyjne, proaktywne, refleksyjne, wspólne, kooperatywne uczenie się dzieci lub uczniów oraz rozwijać kompetencje kluczowe dzieci lub uczniów;

D.U3. krytycznie ocenić tworzoną praktykę edukacyjną z wykorzystaniem posiadanej wiedzy, a także dokonywać twórczej interpretacji i projektować nowe rozwiązania edukacyjne.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

D.K1. autonomicznego i odpowiedzialnego organizowania dziecięcego uczenia się, a także krytycznej refleksji nad tworzoną praktyką edukacyjną oraz do jej badania i doskonalenia;

D.K2. tworzenia autorskich programów i wykorzystania innowacji pedagogicznych w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej.

E. Metodyka poszczególnych typów edukacji z uwzględnieniem sposobów integrowania wiedzy i umiejętności dzieci lub uczniów

E.1. Metodyka edukacji polonistycznej

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.1.W1. sposoby wykorzystywania wiedzy teoretycznej dotyczącej nauki o języku i edukacji kulturowo-literackiej oraz metodycznej do projektowania zajęć w zakresie edukacji polonistycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;

E.1.W2. spersonalizowane strategie edukacyjne ukierunkowane na rozwijanie umiejętności pisania i czytania;

E.1.W3. sposoby rozwijania zainteresowań czytelniczych (inicjacja czytelnicza) i wykorzystywania różnych typów tekstów w pracy z dziećmi lub uczniami.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.1.U1. skutecznie poprowadzić naukę czytania;

E.1.U2. dostosować sposób uczenia pisania i czytania do specyficznych potrzeb ucznia;

E.1.U3. rozbudzić w uczniach pasję czytelniczą.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.1.K1. krzewienia zainteresowania i szacunku dla słowa pisanego.

E.2. Metodyka nauczania języka obcego

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- E.2.W1. metody nauczania języka obcego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, w tym Total Physical Response (TPR) J. Ashera, The Silent Way C. Gattegno;
- E.2.W2. podstawę programową dla I etapu edukacyjnego w zakresie języka obcego;
- E.2.W3. metody projektowania zajęć z języka obcego, doboru i opracowywania środków dydaktycznych; strategie tworzenia warunków do nauczania-uczenia się sytuacyjnego w codziennej aktywności dzieci lub uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnych predyspozycji; uczenie się we wspólnym działaniu, w różnych rodzajach zabaw, w tym tematycznych, konstrukcyjnych, ruchowych, muzycznych, dydaktycznych, twórczych, w naturalnych sytuacjach i w kontekstach społecznych;
- E.2.W4. znaczenie gier i zabaw, teatru i dramy, storytelling, piosenki i ruchu w nauczaniu języka obcego dzieci lub uczniów; techniki multimedialne w nauczaniu języka obcego;
- E.2.W5. zasady oceniania umiejętności językowych dzieci lub uczniów.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- E.2.U1. zaprojektować zajęcia z wykorzystaniem nauczania sytuacyjnego;
- E.2.U2. wykorzystać gry, zabawy, piosenkę i ruch w nauczaniu języka obcego;
- E.2.U3. efektywnie wykorzystać multimedia w nauczaniu języka obcego.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- E.2.K1. pozytywnego motywowania dzieci lub uczniów do aktywnego zaangażowania się w naukę języka obcego.

E.3. Metodyka edukacji matematycznej

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- E.3.W1. stadia rozwoju umysłowego w kontekście zakresu i metod edukacji matematycznej, a także poziom rozumowań przedoperacyjnych, operacyjnych i formalnych;
- E.3.W2. zagadnienia edukacji matematycznej w przedszkolu: podstawę programową i program edukacji matematycznej, rozwijanie intuicji dotyczących liczb i liczenia – kardynalnego, porządkowego i miarowego aspektu liczby, porównywanie liczebności zbiorów, stymulowanie rozwoju operacyjnego rozumowania – odwracalności operacji, rozwijania rozumowania przyczynowo-skutkowego i orientacji przestrzennej, w tym na kartce papieru, dodawania i odejmowania na palcach i innych zbiorach zastępczych, rozdawania i rozdzielania po kilka, rozwijania intuicji geometrycznych; gry i zabawy z wątkiem matematycznym oraz proste gry strategiczne;
- E.3.W3. zagadnienia edukacji matematycznej w klasach I–III szkoły podstawowej: podstawę programową, projektowanie aktywności matematycznej przy kształtowaniu pojęć liczbowych i sprawności rachunkowych, wprowadzanie symboliki i zapisu

matematycznego, rozwijanie orientacji przestrzennej i wyobraźni geometrycznej oraz kształtowanie umiejętności matematycznych potrzebnych w sytuacjach życiowych;

E.3.W4. rolę pracy domowej ucznia i zasady konstruowania sprawdzianów i oceniania;

E.3.W5. formy aktywności dzieci lub uczniów: manipulacje, eksperymenty, budowanie modeli płaskich i przestrzennych z zastosowaniem różnych materiałów, w tym gotowych elementów, samodzielne odkrywanie praw matematycznych, prowadzenie prostych rozumowań, w tym z wykorzystaniem łamigłówek;

E.3.W6. znaczenie obliczeń pamięciowych, trudności w opanowaniu rachunków pamięciowych, techniki kształcenia biegłości rachunkowej i strategie sprytnych rachunków;

E.3.W7. metody pracy z zadaniami tekstowymi, stosowania reprezentacji graficznych w ćwiczeniach rachunkowych i rozwiązywaniu zadań tekstowych;

E.3.W8. znaczenie kształtowania umiejętności logicznego i krytycznego myślenia, stawiania i weryfikowania hipotez, dostrzegania i wykorzystywania regularności i analogii, używania argumentacji i kontrprzykładów, w tym w rozwiązywaniu łamigłówek, abstrahowania, uogólniania, klasyfikowania, definiowania i algorytmizowania;

E.3.W9. rodzaje i źródła typowych błędów uczniowskich, a także ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym;

E.3.W10. środki dydaktyczne w edukacji matematycznej dzieci: pakiety edukacyjne, karty pracy, elementy do manipulacji i klasyfikacji, liczydła, liczmany, klocki logiczne Dienes, klocki Cuisenaire'a, kostki do gry, domina, karty, mozaiki, konstrukcyjne klocki geometryczne różnych typów, łamigłówki logiczne i proste gry strategiczne;

E.3.W11. znaczenie wykorzystania gier i zabaw matematycznych do realizacji celów dydaktycznych, w tym zastosowanie w pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się oraz z uczniem zdolnym; zasady konstruowania gier przez uczniów, zespołowe formy uczenia się i utrwalania wiadomości;

E.3.W12. rolę konkursów matematycznych dla uczniów klas I–III szkoły podstawowej: rodzaje, zasady rozgrywania, charakter zadań, walory kształcące oraz sposoby przygotowania uczniów do udziału w konkursach.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.3.U1. kształtować u uczniów pojęcie liczby;

E.3.U2. rozwijać wyobraźnię i orientację przestrzenną;

E.3.U3. wdrażać uczniów w zasady logicznego myślenia;

E.3.U4. budować sytuacje edukacyjne skłaniające uczniów do budowania hipotez i ich weryfikacji;

E.3.U5. stosować gry i inne pomoce naukowe w nauczaniu matematyki;

E.3.U6. analizować błędy popełniane przez uczniów i wyciągać z nich wnioski;

E.3.U7. pracować z uczniami o szczególnych uzdolnieniach matematycznych.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.3.K1. rozbudzania zainteresowania uczniów myśleniem matematycznym;

E.3.K2. wskazywania uczniom korzyści z uczenia się matematyki.

E.4. Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.4.W1. sposoby wykorzystywania wiedzy teoretycznej o środowisku przyrodniczym i środowisku społecznym oraz wiedzy metodycznej do projektowania zajęć dydaktycznych w zakresie edukacji środowiskowej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;

E.4.W2. znaczenie stwarzania warunków do zajęć badawczych i eksperymentów oraz organizowania sytuacji edukacyjnych umożliwiających dzieciom lub uczniom samodzielną eksplorację;

E.4.W3. sposoby kształtowania przedsiębiorczości u dzieci lub uczniów.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.4.U1. zaprojektować eksperyment uczniowski z zakresu wiedzy przyrodniczej;

E.4.U2. dostrzec i skomentować podstawowe prawa fizyki zachodzące w otoczeniu ucznia;

E.4.U3. wykonać proste doświadczenie za pomocą przedmiotów codziennego użytku i przeanalizować z uczniami jego przebieg.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.4.K1. rozbudzania szacunku dla myślenia naukowego;

E.4.K2. budzenia i podtrzymywania w uczniach ciekawości odkrywcy.

E.5. Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.5.W1. znaczenie celowego i właściwego posługiwania się przez uczniów typowymi aplikacjami komputerowymi do komponowania ilustracji graficznych, pracy nad tekstem, wykonywania obliczeń, korzystania z usług w sieciach komputerowych oraz pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji;

E.5.W2. znaczenie stwarzania sytuacji problemowych w otoczeniu uczniów, które uczniowie modelują i rozwiązują, tworząc algorytm, odtwarzając go poza komputerem oraz realizując w wersji komputerowej;

E.5.W3. rolę rozwijania u uczniów umiejętności programowania w środowisku blokowowizualnego języka programowania;

E.5.W4. rolę integrowania zajęć edukacji informatycznej z aktywnościami wizualnymi, słuchowymi i kinestetycznymi;

E.5.W5. znaczenie promowania i kształtowania u uczniów postawy obywatelskiej i prospołecznej oraz odpowiedzialności w świecie mediów cyfrowych.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- E.5.U1. zapoznać uczniów z typowymi aplikacjami komputerowymi do komponowania ilustracji graficznych, pracy nad tekstem, wykonywania obliczeń, korzystania z usług w sieciach komputerowych oraz pozyskiwania, gromadzenia i przetwarzania informacji;
- E.5.U2. stworzyć sytuację problemową, w której uczniowie modelują i rozwiązują zadanie, tworząc algorytm, odtwarzając go poza komputerem oraz realizując w wersji komputerowej;
- E.5.U3. integrować zajęcia informatyczne z innymi zajęciami.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- E.5.K1. promowania postawy odpowiedzialnego zachowania w świecie mediów cyfrowych;
- E.5.K2. inspirowania uczniów do kreatywności i rozwoju myślenia komputacyjnego.

E.6. Metodyka edukacji plastycznej

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- E.6.W1. etapy, metody i formy projektowania działań plastycznych dziecka lub ucznia;
- E.6.W2. sposoby rozwijania twórczej aktywności dziecka lub ucznia;
- E.6.W3. zasady projektowania zajęć plastycznych w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;
- E.6.W4. metody i techniki diagnozowania dziecka lub ucznia w zakresie jego zdolności plastycznych i monitorowania jego rozwoju w tym obszarze.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- E.6.U1. zachęcić dziecko lub ucznia do twórczej aktywności w obszarze działań plastycznych;
- E.6.U2. zaprojektować zajęcia inspirujące dzieci lub uczniów do działań twórczych;
- E.6.U3. zachęcić dziecko lub ucznia do zainteresowania się dziełem plastycznym;
- E.6.U4. diagnozować poziom zdolności plastycznych dziecka lub ucznia.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- E.6.K1. działania na rzecz upowszechnienia sztuk pięknych;
- E.6.K2. inspirowania dzieci lub uczniów do samodzielnej aktywności plastycznej i dzielenia się jej efektami;
- E.6.K3. aktywizowania dzieci lub uczniów do estetyzacji własnego otoczenia.

E.7. Metodyka edukacji muzycznej

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- E.7.W1. zasady projektowania zabaw rytmiczno-umykalniających dla dzieci w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;
- E.7.W2. znaczenie wykonywania utworów muzycznych przez dzieci w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;
- E.7.W3. zasady projektowania zajęć umykalniających zorientowanych na czerpanie przyjemności z działań podejmowanych przez dzieci lub uczniów, a nie na efekt;

- E.7.W4. sposoby rozwijania twórczej aktywności dziecka lub ucznia;
- E.7.W5. metody i techniki diagnozowania dziecka lub ucznia w zakresie jego zdolności muzycznych i monitorowania jego rozwoju muzycznego.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- E.7.U1. zachęcić dziecko lub ucznia do udziału w zabawach rytmiczno-umykalniających;
- E.7.U2. doprowadzić do wykonania utworu muzycznego przez dziecko lub ucznia;
- E.7.U3. zachęcić dziecko lub ucznia do zainteresowania się dziełem muzycznym;
- E.7.U4. diagnozować poziom zdolności muzycznych dziecka lub ucznia.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- E.7.K1. działania na rzecz upowszechnienia sztuk pięknych;
- E.7.K2. aktywizowania dzieci lub uczniów do wspólnego uprawiania muzyki.

E.8. Metodyka edukacji technicznej

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- E.8.W1. etapy, metody i formy projektowania działań technicznych dziecka lub ucznia;
- E.8.W2. idee inicjacji technicznej dziecka lub ucznia;
- E.8.W3. zabawy manipulacyjne i konstrukcyjne, zadania wytwórcze oraz metody projektowania zajęć technicznych;
- E.8.W4. potrzebę kształtowania umiejętności technicznych dzieci lub uczniów w nawiązaniu do techniki, kultury i sztuki ludowej.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- E.8.U1. zaprojektować sekwencję działań technicznych dzieci lub uczniów;
- E.8.U2. uwzględnić różnice indywidualne w projektowaniu działań uczniowskich;
- E.8.U3. dobrać zabawy manipulacyjne i konstrukcyjne do możliwości dzieci lub uczniów;
- E.8.U4. zachęcić dzieci lub uczniów do analizowania prostych rozwiązań technicznych.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- E.8.K1. działania na rzecz rozwoju zainteresowań technicznych dzieci lub uczniów;
- E.8.K2. walki ze stereotypami dotyczącymi płci i umiejętności technicznych.

E.9. Metodyka wychowania fizycznego

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- E.9.W1. znaczenie i zasady demonstrowania ćwiczeń ruchowych;
- E.9.W2. zasady planowania, organizowania i realizowania aktywności fizycznej dzieci lub uczniów, w tym spontanicznej aktywności fizycznej oraz ćwiczeń fizycznych, zabaw i gier ruchowych w sali sportowej, na boisku szkolnym i w terenie, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa;

E.9.W3. metody diagnozowania ogólnej sprawności fizycznej, w szczególności zdolności motorycznych powiązanych ze zdrowiem, oraz zasady oceny wysiłku i osiągnięć dzieci lub uczniów;

E.9.W4. strategie realizacji zajęć uwzględniających potrzeby i możliwości dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.9.U1. poprawnie zademonstrować ćwiczenie ruchowe;

E.9.U2. zaplanować atrakcyjną aktywność fizyczną dzieci lub uczniów;

E.9.U3. czuwać nad bezpieczeństwem dzieci lub uczniów podczas ćwiczeń ruchowych;

E.9.U4. diagnozować zdolności motoryczne dzieci lub uczniów;

E.9.U5. dostosować zadania ruchowe do indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci lub uczniów.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.9.K1. krzewienia postawy dbałości o aktywność fizyczną.

E.10. Metodyka edukacji zdrowotnej

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

E.10.W1. metody projektowania różnych form aktywności w celu rozwijania kultury zdrowotnej u dzieci lub uczniów, w tym planowanie, realizowanie i ocena procesu;

E.10.W2. sposoby rozwijania postawy prozdrowotnej wśród dzieci lub uczniów;

E.10.W3. modele, uwarunkowania i zagrożenia zdrowia, w tym zdrowia psychicznego.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

E.10.U1. zaplanować działania mające na celu rozwój kultury zdrowotnej;

E.10.U2. skutecznie rozwijać postawy prozdrowotne wśród dzieci lub uczniów.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

E.10.K1. krzewienia postawy dbałości o zdrowie i ochronę środowiska

F. Dziecko lub uczeń ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

F.W1. teorie, koncepcje i modele specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych – medyczne, społeczne, biopsychospołeczne, w tym ADHD, ryzyka dysleksji, trudności związanych z nabywaniem umiejętności arytmetycznych, autystycznego spektrum zaburzeń, niepełnosprawności intelektualnej, mózgowego porażenia dziecięcego i innych zaburzeń ruchowych, zaburzeń o podłożu genetycznym, chorób przewlekłych i odmienności somatycznych;

F.W2. uwarunkowania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym wynikających

z niepełnosprawności lub innych przyczyn biopsychospołecznych, przejawiających się w obszarze rozwoju fizyczno-ruchowego, poznawczego i emocjonalno-społecznego;

F.W3. założenia, zasady i klasyfikacje, w tym ICF, ICD, DSM, oraz narzędzia oceny funkcjonalnej dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym;

F.W4. teorie, klasyfikacje, przyczyny i przejawy trudności w rozwoju, uczeniu się i zachowaniu u dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym;

F.W5. teoretyczne podstawy, cele, formy i podstawy prawno-organizacyjne edukacji włączającej;

F.W6. cele, zasady i formy współpracy przedszkola i szkoły z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i uczniami w młodszym wieku szkolnym w procesie wychowania i kształcenia.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

F.U1. dokonać oceny funkcjonalnej składników zdrowia i niektórych powiązanych z nim warunków dobrostanu i środowiska dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym, w tym dziecka z niepełnosprawnością, wykorzystując klasyfikacje i narzędzia diagnostyczne, w tym ICF, ICD i DSM;

F.U2. rozpoznać specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym oraz określić optymalne sposoby organizowania środowiska edukacyjnego oraz wspomagania dziecka lub ucznia i jego rodziców lub opiekunów w procesie wychowania i kształcenia;

F.U3. ocenić skuteczność procesu wykrywania, identyfikowania i zaspakajania specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym;

F.U4. współpracować z rodziną i otoczeniem społecznym przedszkola lub szkoły w procesie planowania wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi;

F.U5. współpracować z rodzicami lub opiekunami dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz z dziećmi w wieku przedszkolnym i uczniami w młodszym wieku szkolnym w procesie wychowania i kształcenia.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

F.K1. przestrzegania zasad etycznego postępowania w procesie wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi lub edukacyjnymi;

F.K2. przyjęcia współodpowiedzialności za sposób planowania i realizacji oraz rezultaty procesu wychowania i kształcenia dzieci lub uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi lub edukacyjnymi.

G. Organizacja pracy przedszkola i szkoły z elementami prawa oświatowego i praw dziecka oraz kultura przedszkola i szkoły, w tym w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- G.W1. funkcjonowanie przedszkola i szkoły jako organizacji;
- G.W2. podstawy prawa oświatowego;
- G.W3. nauczycielską pragmatykę zawodową, w tym prawa i obowiązki nauczycieli;
- G.W4. zasady prawa wewnątrzprzedszkolnego i wewnątrzszkolnego;
- G.W5. prawa dziecka i prawa osoby z niepełnosprawnością;
- G.W6. zasady bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w przedszkolu lub szkole i poza nimi, zasady udzielania pierwszej pomocy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, ze szczególnym uwzględnieniem przedszkola i szkoły podstawowej.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- G.U1. rozpoznawać sytuacje zagrożeń w przedszkolu i szkole;
- G.U2. udzielić pierwszej pomocy;
- G.U3. rozwijać u dzieci lub uczniów postawy wzajemnej troski, tolerancji, umiejętności negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów i otwartości poznawczej;
- G.U4. zaprojektować działania zmierzające do rozwoju przedszkola i szkoły oraz stymulowania poprawy jakości działania tych instytucji.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- G.K1. okazywania empatii dzieciom lub uczniom potrzebującym wsparcia i pomocy;
- G.K2. rozwijania w dzieciach lub uczniach tolerancji, szacunku do praw człowieka i podstawowych swobód;
- G.K3. współpracy z nauczycielami i specjalistami w celu rozwoju swojej profesjonalnej wiedzy.

H. Podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- H.W1. teorie, koncepcje i modele rozpoznawania cech rozwoju i funkcjonowania dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym odpowiednio u progu wychowania przedszkolnego i pierwszego etapu edukacji ogólnokształcącej (klasa I szkoły podstawowej) jako podstawy wspomagania rozwoju dziecka lub ucznia na etapie wczesnej edukacji;
- H.W2. podstawy prawne, cele, funkcje i rodzaje oceniania jako wspierania rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym oraz zasady konstruowania narzędzi oceny pedagogicznej;

H.W3. dominujące rodzaje zainteresowań dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów w młodszym wieku szkolnym oraz sposoby i metody rozwijania zainteresowań dzieci lub uczniów;

H.W4. zagadnienia związane z oceną jakości pracy nauczyciela i jakości pracy przedszkola i szkoły, w tym podstawy prawne, teorie, cele, metody i formy;

H.W5. zagadnienia ewaluacji edukacyjnej i edukacyjnej wartości dodanej, w tym ich zasady i formy.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

H.U1. rozpoznawać indywidualne cechy rozwoju i uczenia się dzieci mających rozpocząć edukację przedszkolną i naukę w klasie I szkoły podstawowej;

H.U2. konstruować poprawne narzędzia diagnozy pedagogicznej;

H.U3. rozpoznać potrzeby edukacyjne i zainteresowania dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów w młodszym wieku szkolnym oraz na tej podstawie zaprojektować działania pedagogiczne;

H.U4. rozpoznać i scharakteryzować wymierne i niewymierne rezultaty pracy nauczyciela;

H.U5. projektować ścieżkę własnego rozwoju zawodowego i dokonywać jego autoewaluacji.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

H.K1. etycznego postępowania w procesie oceniania rezultatów procesu wychowania i kształcenia z punktu widzenia osiągnięć dziecka lub ucznia;

H.K2. ciągłego podnoszenia poziomu własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w procesie diagnozowania pedagogicznego, w tym w zakresie kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami.

I. Kultura języka

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

I.W1. pojęcie komunikacji werbalnej i pozawerbalnej;

I.W2. zagadnienia praktyki wystąpień publicznych;

I.W3. zasady etyki słowa i etykietę korespondencji tradycyjnej i elektronicznej;

I.W4. zagadnienia poprawności i sprawności językowej;

I.W5. zasady emisji głosu.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

I.U1. sprawnie komunikować się;

I.U2. poprawnie używać języka polskiego;

I.U3. skutecznie stosować zasady emisji głosu.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

I.K1. dbałości o kulturę wypowiedzi.

J. Praktyki zawodowe

J.1. Praktyka śródroczna

J.1.1. Praktyka ogólnopedagogiczna

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

J.1.1.W1. sposób funkcjonowania przedszkoli, szkół lub placówek systemu oświaty, organizację ich pracy, uczestników procesów pedagogicznych oraz sposób prowadzenia dokumentacji;

J.1.1.W2. realizowane zadania opiekuńczo-wychowawcze, dydaktyczne, diagnostyczne i terapeutyczne, charakterystyczne dla przedszkola, szkoły i placówki systemu oświaty, w tym poradni psychologiczno-pedagogicznej, oraz środowisko, w jakim one działają;

J.1.1.W3. zasady organizacji przedszkoli, szkół i placówek systemu oświaty, w tym podstawowe zadania, obszary działalności, procedury organizacyjne, podział kompetencji, planowanie pracy i system kontroli;

J.1.1.W4. specyficzne dla przedszkola, szkoły i placówki systemu oświaty codzienne działania zawodowe nauczyciela oraz jego warsztat pracy.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

J.1.1.U1. wyciągać wnioski z obserwacji pracy grupy przedszkolnej i klasy szkolnej, zachowań i aktywności dzieci lub uczniów w czasie zajęć, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;

J.1.1.U2. analizować zdarzenia wychowawczo-opiekuńcze i edukacyjne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk zawodowych.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

J.1.1.K1. skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych oraz z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy;

J.1.1.K2. praktycznego stosowania zasad bezpieczeństwa dzieci lub uczniów w przedszkolu, szkole lub placówce systemu oświaty.

J.1.2. Praktyka wychowawczo-dydaktyczna

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

J.1.2.W1. codzienną rolę nauczyciela w organizowaniu środowiska wychowania i uczenia się dzieci lub uczniów oraz jego warsztat pracy;

J.1.2.W2. kontekstowość, otwartość i zmienność codziennych działań wychowawczych i dydaktycznych nauczyciela.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

J.1.2.U1. wykorzystać wiedzę pedagogiczną i przedmiotową do samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły

podstawowej (w skali rocznej, tygodniowej i dziennej), a także projektowania i prowadzenia działań wychowawczo-dydaktycznych w przedszkolu i szkole podstawowej;

J.1.2.U2. poddać refleksji i ocenić skuteczność swoich działań edukacyjnych pod kątem realizacji celów wychowania i kształcenia oraz stosowanych metod i środków dydaktycznych.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

J.1.2.K1. rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami.

J.2. Praktyka ciągła

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

J.2.W1. praktyczne zasady samodzielnego planowania i realizowania pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

J.2.U1. stosować posiadaną wiedzę teoretyczną i przedmiotową do realizacji podjętych zadań opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w czasie praktyki oraz planować i realizować działania wychowawczo-dydaktyczne w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej, pod kierunkiem nauczyciela z odpowiednim doświadczeniem zawodowym;

J.2.U2. poddawać refleksji i identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w czasie prowadzonych zajęć.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

J.2.K1. rozwijania swojego przygotowania merytorycznego we współpracy z nauczycielami i specjalistami.

K. Metodologia badań naukowych

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

K.W1. filozoficzne, metodologiczne i kulturowe podstawy badań społecznych i edukacyjnych, koncepcje wiedzy, pojęcie nauki i status wiedzy naukowej, społeczno-kulturowe uwarunkowania badań naukowych, nurty filozoficzne, paradygmaty badawcze i strategie badań naukowych, a także znaczenie i sposoby budowania teorii w badaniach naukowych;

K.W2. strukturę procesu badawczego w kontekście przyjętej strategii badań naukowych (strategie ilościowe, jakościowe i mieszane); pojęcie projektu badawczego, etapy badań naukowych, kryteria wyboru strategii badawczej, cele badań naukowych, problemy i hipotezy badawcze, zmienne i związki między zmiennymi, konceptualizację, operacjonalizację zmiennych, zasady tworzenia ram pojęciowych badania naukowego, strategie i techniki doboru próby badawczej, definiowanie przypadku badawczego,

specyfikę badań w pedagogice przedszkolnej i wczesnoszkolnej, rodzaje i typy badań (opisowe, diagnostyczne, wyjaśniające, weryfikacyjne, projektujące, porównawcze, eksperymentalne i quasi-eksperymentalne, sondażowe – metody indeksacji, pomiaru i rodzaje skal pomiarowych, oraz badania: ewaluacyjne, panelowe, socjometryczne, porównawcze, terenowe, etnograficzne, performatywne, biograficzne, netnografia; metody gromadzenia i analizy danych); narzędzia badawcze – konstruowanie kwestionariuszy, skal pomiarowych i testów pedagogicznych, arkuszy obserwacji, narzędzi socjometrycznych; zasady tworzenia scenariuszy badawczych i dyspozycji do badań jakościowych;

K.W3. zasady przetwarzania i krytycznej analizy danych w kontekście przyjętej strategii badań naukowych i rodzaju danych; weryfikację, selekcję, kodowanie, klasyfikację, kwantyfikację i kategoryzację danych; podstawy analizy statystycznej (statystykę opisową, rozkłady częstości, miary tendencji centralnej i rozproszenia, analizę jedno- i dwuczynnikową, korelacje między zmiennymi, wnioskowanie statystyczne i testowanie hipotez oraz analizy porównawcze); selekcję i kodowanie danych jakościowych, wyłanianie kategorii analizy i analizę relacji między nimi, tworzenie winiet, sieci, matryc i map pojęciowych; programy komputerowe wspierające analizę danych ilościowych i jakościowych;

K.W4. zasady opracowywania wyników i raportu z badań naukowych; sposoby prezentacji wyników badań, zasady przygotowania i opracowania różnych rodzajów tekstów naukowych; warsztat pisarski, style i gatunki, język i sposób narracji;

K.W5. rolę jakości i rzetelności badań naukowych, różne kryteria jakości badań naukowych, w tym reprezentatywność, trafność, rzetelność, wiarygodność, transparentność, autentyczność, triangulację perspektyw teoretycznych, metod badawczych i źródła danych oraz możliwości uogólnienia i transferu rezultatów badawczych;

K.W6. sposoby wykorzystania wyników badań naukowych w praktyce społecznej i pedagogicznej, cele badawcze i typy badań w kontekście możliwości ich praktycznego zastosowania, sposoby praktycznego wykorzystania badań naukowych (analizę i diagnozę sytuacji, analizę problemów społecznych i pedagogicznych, określanie potrzeb i planowanie działań interwencyjnych, ewaluację osiągnięć), a także krytyczno-emancypacyjny i transformacyjny potencjał badań naukowych;

K.W7. etyczne aspekty prowadzenia i wykorzystywania badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych, podstawowe zasady przeprowadzania tych badań, dylematy i wybory etyczne na różnych etapach procesu badawczego, zaangażowanie uczestników badań, społeczno-polityczny kontekst badań, sposoby prezentacji wyników badań w przestrzeni publicznej; pojęcie plagiatu w pracy badawczej;

K.W8. cechy, styl i redagowanie tekstów naukowych, cel i strukturę pracy dyplomowej, wybór pola badawczego w kontekście wiedzy osobistej i naukowej, technikę pracy naukowej, dobór i selekcję literatury, formy analizy materiałów źródłowych, formy prezentacji wyników badań i doniesień naukowych z literatury, ocenę i krytykę dostępnych

źródeł teoretycznych, znaczenie umiejętności wywodu i siły argumentacji, a także problemy etyczne w pisaniu pracy dyplomowej;

K.W9. metodologię prowadzenia badań naukowych oraz zasady zastosowania wiedzy i umiejętności metodologicznych we własnym projekcie badawczym, w tym wyboru strategii badawczej, sformułowania celu i przedmiotu badań, opracowania metod i techniki badań, sformułowania problematyki badań, przygotowania narzędzi badawczych, doboru próby badawczej, terenu i przebiegu badań, prowadzenia badań empirycznych, a także sposoby analizy wyników badań oraz prezentacji wyników badań oraz proces wnioskowania.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

K.U1. zaprojektować proces badań oraz umiejętnie dobrać narzędzia badawcze;

K.U2. zebrać dane adekwatne do postawionego problemu badawczego;

K.U3. poprawnie przeprowadzić analizę danych;

K.U4. opracować raport z wyników badań;

K.U5. krytycznie przeanalizować raport z wyników badań;

K.U6. dobrać literaturę i materiały źródłowe adekwatne do problemu pracy dyplomowej;

K.U7. dobrać formę prezentacji zebranych danych oraz argumentację adekwatną do zaprezentowania problemu pracy dyplomowej.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

K.K1. rzetelnego sprawozdania wyników swoich badań;

K.K2. przestrzegania zasad rzetelności intelektualnej i reguł własności intelektualnej;

K.K3. rzetelnego sprawozdania wyników badań zawartych w pracy dyplomowej.

OPIS SPOSOBÓW WERYFIKACJI OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ W TRAKCIE CAŁEGO PROCESU KSZTAŁCENIA

Efekty uczenia się są sprawdzane i weryfikowane bezpośrednio w trakcie i po zakończeniu zajęć dydaktycznych, zgodnie z zasadami określonymi w sylabusach, regulaminie studiów, regulaminie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz regulaminie egzaminu dyplomowego.

Efekty uczenia się sprawdzane są za pomocą następujących metod:

- egzaminy pisemne z zastosowaniem testów wielokrotnego wyboru (MCQ), testy wielokrotnej odpowiedzi (MRQ), testy wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi,
- sprawdziany o ustrukturyzowanych pytaniach;
- eseje, raporty, projekty;

- opisy przypadków dzieci,
- konspekty zajęć dydaktycznych;
- opracowanie programów edukacyjnych;
- recenzje (książek, materiałów edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym),
- prezentacje i wystąpienia indywidualne i zespołowe, w tym ustne z wykorzystaniem środków multimedialnych;
- egzaminy ustne z wykorzystaniem pytań ukierunkowanych na sprawdzanie wiedzy w zakresie rozumienia zagadnień, umiejętność dokonywania analizy/syntezy, umiejętność rozwiązywania problemów.

Efekty z zakresu umiejętności sprawdzane są głównie poprzez bezpośrednią obserwację studenta w trakcie wykonywania zadań podczas ćwiczeń oraz praktyk zawodowych. Stosowane są także sprawdziany praktyczne w warunkach symulacyjnych/rzeczywistych np. podczas przeprowadzania ofert edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym w placówkach oświatowych.

Na praktykach zawodowych nauczyciele oceniają studentów w oparciu o opracowane kryteria wiedzy, umiejętności i postawy, które są zawarte w załączniku do regulaminu praktyk zawodowych. Zaliczenie zajęć jest potwierdzone w dzienniku praktyk, jak i w indywidualnym i zbiorczym protokole.

Efekty uczenia się z zakresu kompetencji społecznych weryfikowane są poprzez samoocenę, ocenę koleżeńską, ocenę nauczyciela akademickiego, nauczyciela opiekuna praktyk z ramienia Uczelni oraz nauczyciela opiekuna praktyk z ramienia placówki.

Warunki zaliczenia przedmiotu oraz metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się są szczegółowo opisane w sylabusach przedmiotów udostępnianych studentom.

Egzamin dyplomowy obejmuje weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów.

Począwszy od roku akademickiego 2018/2019 w Uczelni wykorzystywany jest Jednolity System Antyplagiatowy. System wykorzystywany jest do badania prac dyplomowych pod kątem plagiatu. Obowiązkiem tym objęto: prace licencjackie, inżynierskie, magisterskie. System jest narzędziem przeznaczonym dla promotorów i to oni mają dostęp do pełnego raportu w systemie. JSA wskazuje w tekście pracy fragmenty tekstu zapożyczonego oraz pokazuje manipulacje nałożone na tekst w celu ukrycia plagiatu. JSA jest udostępniany nieodpłatnie wszystkim uczelniom w Polsce przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (właściciela systemu). Podmiotem, który zbudował system i na bieżąco nim administruje jest Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy. Wszystkie prace po obronie są niezwłocznie przekazywane do Ogólnopolskiego Repozytorium Prac Dyplomowych.

PROGRAM STUDIÓW - OPIS PROCESU KSZTAŁCENIA

Studia na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna są sprofilowane praktycznie i będą prowadzone systemem modułowym, w formie stacjonarnej, przez 10 semestrów.

Program studiów obejmuje:

- moduły i zawarte w nich kursy z zakresu Przygotowania psychologiczno-pedagogicznego;
- moduły i zawarte w nich kursy z zakresu Przygotowania merytorycznego nauczycieli przedszkoli i klas I-III szkoły podstawowej;
- moduły i zawarte w nich kursy z zakresu Wspierania rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym;
- moduły i zawarte w nich kursy z zakresu Podstawy dydaktyki nauczania zintegrowanego w przedszkolu i klasach I–III szkoły podstawowej;
- moduły i zawarte w nich kursy z zakresu poszczególnych Metoddyk;
- moduły i zawarte w nich kursy z zakresu Pedagogiki specjalnej;
- moduły i zawarte w nich kursy z zakresu Organizacji pracy przedszkola i szkoły z elementami prawa oświatowego;
- moduły i zawarte w nich kursy z zakresu Diagnostyki edukacyjnej;
- moduły i zawarte w nich kursy z zakresu Kultury języka;
- moduł metodologii Badań naukowych;
- moduł Praktyk zawodowych;
- moduł Wychowania Fizycznego;
- moduł Spersonalizowany Tuttoring Rozwoju Studenta.

Modułowy system kształcenia łączy w sobie naukę praktycznych umiejętności z pozyskiwaniem niezbędnej wiedzy teoretycznej i jej zastosowanie w konkretnych sytuacjach zawodowych. Integralną częścią modułu są zajęcia prowadzone przez praktyków, posiadających wieloletnie doświadczenie zawodowe w zakresie efektów kształcenia obejmujących kierunek Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna, co pozwala na sprawniejsze realizowanie procesu kształcenia, bowiem student ma szansę na opanowanie większej ilości praktycznych umiejętności. Student ma również możliwość wykorzystania zdobytej wiedzy podczas zajęć projektowych oraz integralnie połączonych z poszczególnymi modułami praktyk zawodowych, a także ma okazję do nawiązania bezpośredniego kontaktu z pracodawcą i zapoznania się z realiami rynku pracy oraz zdobycia doświadczenia zawodowego w czasie studiów.

Tabela nr 2. Moduły przedmiotów wraz z liczbą godzin, punktami ECTS i formami zaliczeń

LP.	moduł	sub-moduł/nazwa modułu	NAZWA PRZEDMIOTU	Liczba godzin	ECTS	Forma zaliczenia
1	A - Przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne	a1	Pedagogika ogólna	30	4	ZO/E
2			Wstęp do socjologii	15	2	ZO
3			Historia wychowania	30	4	ZO/E
4			Teoria wychowania	30	3	ZO/E
5			Pedeutologia	30	3	ZO/E
6			Filozofia ogólna	15	2	ZO
7			Pedagogika społeczna	15	2	ZO
8			Kulturowo-filozoficzne podstawy edukacji	15	2	ZO
9			Współczesne problemy socjologii edukacji	30	3	ZO/E
10			Pedagogika porównawcza	30	3	ZO/E
11			Doktryny pedagogiczne	15	2	ZO
12			Etyczne aspekty zawodu nauczyciela	30	3	ZO/ZO
13			Pedagogika międzykulturowa	15	2	ZO
1		a2	Pedagogika przedszkolna	45	4	ZO/E
2			Pedagogika wczesnoszkolna	45	4	ZO/E
3			Teoretyczne podstawy pedagogiki przedszkolnej	45	4	ZO/E
4			Teoretyczne podstawy pedagogiki wczesnoszkolnej	45	4	ZO/E
1		a3	Psychologia ogólna	15	2	E
2			Psychologia rozwoju dziecka	45	4	ZO/E
3			Psychologia uczenia się i wychowania	45	4	ZO/E
4			Psychologia procesów poznawczych	15	3	ZO
5			Psychologia emocji i motywacji	15	3	ZO
6			Psychologia różnic indywidualnych	15	3	ZO
7			Psychologia społeczna	15	3	ZO
8			Psychologia kliniczna	15	3	ZO
1	a4	Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania języka obcego	60	4	ZO/E	
1	B - Prz	b1	Podstawy nauczania języka polskiego	30	4	ZO/E

2	C	Wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i mlodszy wieku szkolnym	Metodyka nauki czytania i pisanie	15	2	ZO		
3			Literatura dla dzieci	15	3	ZO		
1			b2	Język obcy I	30	3	ZO	
2				Język obcy II	60	6	ZO	
3				Język obcy III	30	4	E	
1			b3	Podstawy nauczania matematyki	30	4	ZO/E	
2				Logika matematyczna	15	3	ZO	
3				Praktyczne zastosowanie matematyki	15	3	ZO	
1			b4	Podstawy edukacji społeczno-przyrodniczej	30	3	ZO/ZO	
1			b5	Informatyka	30	3	ZO	
1			b6	Podstawy edukacji plastycznej	30	3	ZO	
1			b7	Podstawy edukacji muzycznej	30	3	ZO	
1			b8	Podstawy edukacji technicznej	30	3	ZO	
1			b9	Podstawy wychowania fizycznego I	30	3	ZO	
2				Podstawy wychowania fizycznego II	30	4	ZO	
1			b10	Podstawy edukacji zdrowotnej	30	3	ZO	
1			C	Wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i mlodszy wieku szkolnym	Pedagogika rodziny	15	2	ZO
2					Programy i podręczniki w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	15	2	ZO
3					Warsztaty rozwijania myślenia komputacyjnego i umiejętności okołoprogramistycznych dziecka/Warsztaty rozwijania ekspresji literackiej dziecka	15	2	ZO
4					Warsztaty metoda projektu w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej	30	3	ZO
5	Warsztaty wspierające aktywność zdrowotną dziecka/Warsztaty wspierające rozwój mowy u dzieci	15			2	ZO		
6	Adaptacja dziecka w przedszkolu i w szkole	45			3	ZO		
7	Teoretyczne podstawy wspierania rozwoju dziecka	40			3	ZO/E		
8	Warsztaty pedagogika zabawy/Warsztaty gry i zabawy terenowe	15			2	ZO		
9	Teoretyczne podstawy integracji w kształceniu	15			2	ZO		
10	Warsztaty aktywizowania ucznia w edukacji wczesnoszkolnej/Warsztaty rozwijania umiejętności współpracy z rodzicami	15			2	ZO		

11			Konstruktywizm i refleksyjność w edukacji dziecka	15	2	ZO
12			Warsztaty edukacja finansowa dla dzieci/Warsztaty rozwijania umiejętności współpracy w zespole	15	2	ZO
13			Monitorowanie i ocenianie osiągnięć dziecka w przedszkolu i w klasach I-III	15	2	ZO
14			Warsztaty rozwijania ekspresji plastycznej dziecka/Warsztaty rozwijania aktywności muzycznej dziecka	15	2	ZO
15			Warsztaty wspierające rozwój emocji i uczuć u dziecka/Warsztaty filozofowanie dziecięce	15	2	ZO
16			Warsztaty edukacji dla przedsiębiorczości/Warsztaty biblioterapii	15	2	ZO
17			Warsztaty projektowania innowacji pedagogicznych	30	2	ZO
18			Warsztaty wykorzystania tablicy interaktywnej w procesie wspierania rozwoju dzieci/Warsztaty rozwijania umiejętności kulinarnych dzieci	15	2	ZO
19			Metodyka pracy w świetlicy szkolnej	15	2	ZO
20			Pedagogika Marii Montessori/Plan Daltoński w edukacji dziecka	15	2	ZO
21			Warsztaty rozwijania aktywności czytelniczej dziecka/Warsztaty rozwijania aktywności technicznej dziecka	15	2	ZO
1	D – Podstawy dydaktyki nauczania zintegrowanego w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej		Dydaktyka ogólna	30	3	ZO/E
2			Projektowanie ofert edukacyjnych dla dzieci	15	2	ZO
3			Projektowanie programów autorskich	15	2	ZO
1	E - Metodyka poszczególnych typów edukacji z uwzględnieniem	e1	Metodyka edukacji językowej w przedszkolu	30	4	ZO/ZO
2			Metodyka edukacji polonistycznej w klasach I-III	30	4	ZO/ZO
1		e2	Metodyka nauczania języka obcego w przedszkolu i klasach I-III	60	6	ZO/ZO
1		e3	Metodyka edukacji matematycznej w przedszkolu	30	4	ZO/ZO
2			Metodyka edukacji matematycznej w klasach I-III	30	4	ZO/ZO

1		e4	Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej w przedszkolu	15	2	ZO	
2			Metodyka edukacji społeczno-przyrodniczej w klasach I-III	30	4	ZO/ZO	
1		e5	Metodyka edukacji informatycznej i posługiwania się technologią informacyjno-komunikacyjną	45	4	ZO	
1		e6	Metodyka edukacji plastycznej I	15	2	ZO	
2			Metodyka edukacji plastycznej II	30	3	ZO	
1		e7	Metodyka edukacji muzycznej I	15	2	ZO	
2			Metodyka edukacji muzycznej II	30	4	ZO	
1		e8	Metodyka edukacji technicznej	30	3	ZO	
1		e9	Metodyka wychowania fizycznego I	30	3	ZO	
2			Metodyka wychowania fizycznego II	30	4	ZOZO	
3		e10	Metodyka edukacji zdrowotnej	30	4	ZO	
1		F	Dziecko lub uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolu i szkole podstawowej	Dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolu i szkole podstawowej	15	2	ZO
2				Metodyka diagnozy i terapii pedagogicznej	30	3	ZO
3	Logopedia			15	2	ZO	
4	Pedagogika specjalna			30	3	E/ZO	
5	Metodyka wychowania dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi			15	2	ZO	
6	Warsztat metody aktywizujące w pracy z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi			15	2	ZO	
1	G	Organizacja pracy przedszkola i szkoły z elementami prawa oświatowego i praw dziecka oraz kultura przedszkola i szkoły, w tym zakresie	Kultura przedszkola i szkoły	15	2	ZO	
2			Organizacyjne i prawne podstawy funkcjonowania przedszkola i szkoły	15	1	ZO	
3			Pierwsza pomoc i ratownictwo przedmedyczne	15	2	ZO	
4			Prawa dziecka i prawa osób z niepełnosprawnościami	15	2	ZO	

		kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami				
1	H	Podstawy diagnostyki edukacyjnej dla nauczycieli	Diagnoza pedagogiczno-psychologiczna dziecka	45	5	E/ZO
2			Diagnoza pedagogiczno-psychologiczna dzieci zdolnych i twórczych	15	2	ZO
1	I	Kultura języka	Warsztaty emisji głosu	30	3	ZO
2			Warsztaty kultury żywego słowa	15	2	ZO
3			Warsztaty autoprezentacja, wystąpienia publiczne i savoir vivre w pracy nauczyciela wczesnej edukacji	15	2	ZO
1	J	Praktyki zawodowe	Praktyka śródroczna ogólnopedagogiczna	30	1	ZO
2			Praktyka śródroczna wychowawczo-dydaktyczna w przedszkolu	30	1	ZO
3			Praktyka śródroczna wychowawczo-dydaktyczna w klasach I-III	30	2	ZO
4			Praktyka ciągła w przedszkolu	75	3	ZO
5			Praktyka ciągła w klasach I-III	75	3	ZO
1	K	Metodologia badań naukowych	Metodologia badań pedagogicznych	30	1	ZO/E
2			Seminarium I	15	1	Zal
3			Seminarium II	15	1	Zal
4			Seminarium III	60	7	Zal
1	WF	Wychowanie Fizyczne	Wychowanie Fizyczne I	30	0	ZO
2			Wychowanie Fizyczne II	30	0	ZO
1	SPTR	Spersonalizowany tutoring rozwoju studenta	Spersonalizowany tutoring rozwoju studenta* (zajęcia są prowadzone indywidualnie ze studentem)	30	0	Zal

WYMAGANIA OGÓLNE DLA KIERUNKU STUDIÓW PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA, JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE (PIĘCIOLETNIE), STACJONARNE

Tabela 3. *Proces kształcenia na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie (pięcioletnie), stacjonarne*

Kierunek PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA, JEDNOLITE studia MAGISTERSKIE (PIĘCIOLETNIE), stacjonarne			
Forma studiów	Liczba semestrów	Liczba godzin zajęć teoretycznych i praktyk zawodowych	Liczba punktów ECTS
STACJONARNE	10	2890	301

Tabela 4. *Summaryczne wskaźniki ilościowe charakteryzujące program studiów na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie*

Kierunek PEDAGOGIKA PRZEDSZKOLNA I WCZESNOSZKOLNA, JEDNOLITE studia MAGISTERSKIE (PIĘCIOLETNIE), stacjonarne	
Liczba punktów ECTS uzyskanych przez studenta na zajęciach:	Punkty ECTS
Wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studenta na zajęciach	151
O charakterze praktycznym	152 (co stanowi 50,49 % wszystkich punktów ECTS)
Język obcy	13
Przyporządkowana przedmiotom/modułom zajęć do wyboru	22
Przyporządkowana praktykom zawodowym/wymiar praktyk zawodowych	10
Przyporządkowanych do dziedziny nauk humanistycznych	29

Prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne

Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, przewidziane w programie studiów o profilu praktycznym, są prowadzone w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów, np.: Pracownia umiejętności pedagogicznych Marii Montessori, Pracownia Diagnostyki i Terapii Pedagogicznej; laboratoria informatyczne, pracownia nauki języków obcych. Rozbudowany system zajęć warsztatowych, ukierunkowany jest – zgodnie z ideą praktyczności - na ukształtowanie określonych umiejętności zawodowych, poznanie samego siebie, swojego potencjału, zainteresowań, sposobów reagowania w sytuacjach stresowych. Student w trakcie realizacji warsztatów będzie miał możliwość analizy rzeczywistych sytuacji spotykanych w przedszkolach i w szkołach (klasy I-III szkoły podstawowej), udziału w symulacjach, debatach, analizie przypadków. W skład przedmiotów do wyboru wchodzi specjalistyczny zestaw warsztatów realizowany przez doświadczoną kadrę PWSZ w Głogowie oraz doświadczonych praktyków spoza uczelni.

W ramach programu studiów studenci mają możliwość wyboru przedmiotów z listy zawartej w tabeli nr 5.

Tabela 5. Wybór modułów zajęć przez studentów zawartych w programie studiów na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie (pięcioletnie), stacjonarne

Przedmioty do wyboru	Liczba godzin	Punkty ECTS
Warsztaty rozwijania myślenia komputacyjnego i umiejętności okołoprogramistycznych dziecka/Warsztaty rozwijania ekspresji literackiej dziecka	15	2
Warsztaty pedagogika zabawy/Warsztaty gry i zabawy terenowe	15	2
Warsztaty rozwijania ekspresji plastycznej dziecka/Warsztaty rozwijania aktywności muzycznej dziecka	15	2
Warsztaty wykorzystania tablicy interaktywnej w procesie wspierania rozwoju dzieci/Warsztaty rozwijania umiejętności kulinarnych dzieci	15	2
Warsztaty rozwijania aktywności czytelniczej dziecka/Warsztaty rozwijania aktywności technicznej dziecka	15	2
Warsztaty edukacja finansowa dla dzieci/Warsztaty rozwijania umiejętności współpracy w zespole	15	2
Warsztaty aktywizowania ucznia w edukacji wczesnoszkolnej/Warsztaty rozwijania umiejętności współpracy z rodzicami	15	2
Warsztaty wspierające aktywność zdrowotną dziecka/Warsztaty wspierające rozwój mowy u dzieci	15	2

Warsztaty wspierające rozwój emocji i uczuć u dziecka/Warsztaty filozofowanie dziecięce	15	2
Pedagogika M. Montessori/Plan daltoński w edukacji dziecka	15	2
Warsztaty edukacji dla przedsiębiorczości/Warsztaty biblioterapii	15	2
Suma	165	22

WYMIAR, ZASADY I FORMA ODBYWANIA PRAKTYK ZAWODOWYCH

Integralną częścią kształcenia na studiach drugiego stopnia kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Głogowie są praktyki zawodowe, które prowadzone są zgodnie z Regulaminem studiów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Głogowie oraz Regulaminem studenckich praktyk zawodowych w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Głogowie.

Praktyki zawodowe mają charakter obowiązkowy, wynikający z Krajowych Ram Kwalifikacji, planów studiów i programów nauczania/kształcenia. Praktyki są realizowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Załącznik nr 2 Standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej)).

Cele praktyk zawodowych oraz szczegółowe warunki ich organizacji, czas realizacji, zasady zaliczania, terminy oraz obowiązki studentów odbywających praktyki zawodowe określa *Regulamin praktyk PWSZ w Głogowie*.

Ogólnym celem praktyk realizowanych na studiach jednolitych magisterskich *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* jest zapoznanie z organizacją pracy przedszkola, szkoły, placówki systemu oświaty, w tym placówki oświatowo-wychowawczej, poradni psychologiczno-pedagogicznej, warsztatem pracy nauczyciela, formami i metodami nauczania i wychowania oraz umożliwienie studentowi kształtowania i rozwoju umiejętności dydaktyczno-wychowawczych w bezpośrednim kontakcie z uczniami, a także weryfikacji własnych predyspozycji do wykonywania zawodu nauczyciela. Praktyki pozostają w ścisłej korelacji z przedmiotami teoretycznymi, umożliwiając studentom wykorzystanie zdobytej wiedzy w praktyce.

Tabela nr 3. Liczba godzin praktyk zawodowych oraz punktów ECTS na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie (pięcioletnie), stacjonarne

Kierunek Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie (pięcioletnie), stacjonarne		
Grupa szczegółowych efektów kształcenia	Godziny	Punkty ECTS
Praktyki zawodowe (PZ)	240	10

Student PWSZ w Głogowie w ramach programu kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, zobowiązany jest podczas pięcioletniego toku studiów do odbycia **240** godzin praktyki zawodowej. Łączna liczba punktów **ECTS** uzyskanych przez studenta na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* w ramach praktyki wynosi **10 pkt. ECTS** w całym cyklu 5 letniego kształcenia, na profilu praktycznym.

Tabela nr 4. Czas trwania praktyk zawodowych oraz liczba punktów ECTS na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie (pięcioletnie), stacjonarne

Nazwa modułu	Moduł praktyk				
J – Praktyki zawodowe					
Lp.	Przedmiot	Forma zaliczenia	Semestr	ECTS	Liczba godzin
1.	Praktyka ogólnopedagogiczna w instytucjach edukacyjnych - praktyka śródroczna	ZO	II	1	30
2.	Praktyka wychowawczo-dydaktyczna w przedszkolu – praktyka śródroczna	ZO	III	1	30
3.	Praktyka wychowawczo-dydaktyczna w klasach I-III – praktyka śródroczna	ZO	IV	2	30
4.	Praktyka ciągła w przedszkolu	ZO	VIII	3	75
5.	Praktyka ciągła w klasach I-III	ZO	IX	3	75
Razem				10	240

Praktyki zawodowe są realizowane w warunkach właściwych dla działalności zawodowej nauczyciela przedszkolnego oraz nauczyciela klas I-III szkoły podstawowej. Miejscem realizacji praktyk w cyklu pięcioletniego kształcenia studentów kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna są przedszkola i oddziały klas 1-3 szkoły podstawowej (publiczne oraz niepubliczne), jak również placówki posiadające oddziały przedszkolne. Studenci realizują praktyki w wybranych przez siebie placówkach, z którymi Uczelnia podpisała/podpisze porozumienie o organizacji praktyki.

Uczelnia sprawuje nadzór dydaktyczno-wychowawczy oraz organizacyjny nad przebiegiem praktyk zawodowych. Nad prawidłową realizacją praktyk zawodowych czuwa opiekun praktyk zawodowych. Dyrektor Instytutu Humanistycznego wyznacza opiekuna praktyk z ramienia Uczelni, który z jego upoważnienia kieruje całokształtem działań związanych z realizacją zawodowych praktyk studenckich na kierunku.

W ramach praktyki studenci realizują zadania we wskazanej instytucji oświatowej na mocy porozumienia pomiędzy Uczelnią a instytucją przyjmującą studentów na niniejszą praktykę. Porozumienie zostaje podpisane przez opiekuna praktyk oraz dyrektora/kierownika (osobę upoważnioną) instytucji przyjmującej studentów na praktykę. W porozumieniu zostaje wskazany imiennie opiekun praktyk w instytucji, w której student odbywa praktykę.

Praktyki realizuje się w podziale na część śródroczną, prowadzoną przez nauczycieli akademickich i nauczycieli wyznaczonych w szkole/przedszkolu) oraz praktykę ciągłą realizowaną pod kierunkiem opiekuna praktyki z ramienia placówki. Ostatnia część praktyki zawodowej polega na realizacji autorskich projektów ofert edukacyjnych dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym i jest swoistym podsumowaniem wszystkich praktyk.

Zaliczenie praktyki jest warunkiem koniecznym do uzyskania wpisu na następny semestr. Niezaliczenie praktyk w przewidywanym wymiarze godzin jest równoznaczne z nieukończeniem studiów.

Nad zgodnością programu praktyki śródrocznej z programem studiów czuwa opiekun praktyk z ramienia Uczelni. Szczegółowe zasady i forma odbywania praktyk, uzależnione od realizowanej przez studenta formy praktyk są zapisane w sylabusie i instrukcjach praktyk dostępnych u organizatorów praktyk z ramienia uczelni.

WYMOGI ZWIĄZANE Z UKOŃCZENIEM STUDIÓW

(PRACA DYPLMOWA/EGZAMIN DYPLMOWY / INNE)

Warunkiem ukończenia studiów jest zdanie wszystkich egzaminów, uzyskanie zaliczeń i liczby punktów ECTS przewidzianych w planie studiów, złożenie pracy dyplomowej, zdanie egzaminu dyplomowego i obrona pracy dyplomowej zgodnie z obowiązującymi w PWSZ w Głogowie regulaminami. Oceny pracy magisterskiej dokonuje promotor i jeden

recenzent z tytułem naukowym lub stopniem naukowym. Zasady i terminy złożenia pracy magisterskiej oraz powołania komisji egzaminacyjnej określają szczegółowo przepisy regulaminu studiów PWSZ w Głogowie zatwierdzone przez Senat Uczelni. Na ocenę końcową składa się ocena z pracy dyplomowej, ocena z egzaminu dyplomowego oraz średnia arytmetyczna z ocen uzyskanych przez studenta we wszystkich semestrach studiów.

DODATKOWE INFORMACJE

ANALIZA ZGODNOŚCI ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z POTRZEBAMI RYNKU PRACY

Kształcenie na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna przygotowuje studentów do pracy w zawodzie nauczyciel wychowania przedszkolnego i nauczyciel klas I-III szkoły podstawowej, poprzez wyposażenie ich w najnowszą wiedzę merytoryczną i praktyczną zgodną z aktualnymi potrzebami rynku pracy.

Podejmowanie działań na rzecz jak najlepszego przygotowania studentów do przyszłej pracy zawodowej zgodnie z oczekiwaniami pracodawców jest jednym z zadań Instytutowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w Instytucie Humanistycznym. Celem pracy jest min. analiza aktualnych sylabusów przedmiotów w kontekście możliwości osiągnięcia zaplanowanych efektów uczenia się, głównie w trakcie zajęć dydaktycznych i praktyk zawodowych.

Władze Instytutu Humanistycznego systematycznie organizują spotkania z przedstawicielami placówek kształcenia praktycznego. W opinii interesariuszy zewnętrznych – efekty uczenia się na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna zapisane w standardzie kształcenia nauczycieli są zasadne i zgodne z oczekiwaniami pracodawców. Przygotowując efekty kształcenia dla nowego kierunku studiów, zespół ds. stworzenia programu kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna*, jednolite studia magisterskie, odwołał się do opinii środowiska lokalnego, które zgłaszało zainteresowanie takim kierunkiem. W tym celu zespół powołał grupę interesariuszy zewnętrznych, wśród których znaleźli się przedstawiciele pracodawców. W pierwszym etapie prac nad kierunkiem dokonano konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi (dyrektorami przedszkoli i szkół podstawowych), w efekcie których powstały wstępne założenia programu studiów. Na bazie tych konsultacji udoskonaliliśmy ofertę i efekty kształcenia, które pozwalają rzetelnie oszacować zgodność nabytych w trakcie studiów kwalifikacji do potrzeb lokalnego środowiska społecznego. W kolejnym etapie prac nad programem studiów poddano je ocenie interesariuszom zewnętrznym. W efekcie powstał niniejszy program studiów odpowiadający potrzebom rynku pracy naszego regionu.

Uwzględnienie interesariuszy wewnętrznych (studenci, pracownicy, samorząd studencki), oraz zewnętrznych (pracodawcy, instytucje społeczne), umożliwiło opracowanie takich

propozycji programowych i efektów kształcenia, które nie tylko są spójne pod względem merytorycznym, ale również adekwatne wobec wyrażonych oczekiwań w aktualnej rzeczywistości społeczno-gospodarczej.

Analiza dynamicznie zmieniającej się sytuacji na polskim rynku pracy w ostatnich kilku latach wskazuje na duże zapotrzebowanie na nauczycieli przedszkolnych i klas I-III szkoły podstawowej w Głogowie, jak i w jego okolicznych miejscowościach i wsiach. Ma to związek m.in. ze wzrostem powstawania placówek przedszkolnych niepublicznych, jak i publicznych.

W roku szkolnym 2018/19 w Polsce funkcjonowało 22,2 tys. (wzrost o 0,2 tys. W porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym) formalnie zarejestrowanych placówek wychowania przedszkolnego: 12,5 tys. przedszkoli, 7,9 tys. oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, 0,1 tys. zespołów wychowania przedszkolnego oraz 1,6 tys. punktów przedszkolnych. W stosunku do roku szkolnego 2017/18 liczba placówek wychowania przedszkolnego wzrosła o 0,8%. Liczba przedszkoli zwiększyła się o 389 (3,2%), w tym o 112 (2,8%) placówek na wsi.² Zgodnie z danymi zawartymi w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego w latach 2010-2016 w regionie zwiększyła się o 35% liczba miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego (o 22 354 miejsca). W 2016 roku na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat przypadało 819 dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (6 miejsce w kraju).³

W ostatnich latach zmieniła się sytuacja rynku pracy dla nauczycieli przedszkolnych, na którym to odnotowywane zaczęły być deficyty kadrowe spowodowane min. odchodzeniem nauczycieli na emerytury. Zgodnie z informacjami zawartymi w *Barometrze zawodów 2020 w województwie dolnośląskim*⁴, w powiecie Głogowskim zawód nauczyciel przedszkolny został uznany jako zawód deficytowy. Oznacza to, że zapotrzebowanie pracodawców na nauczycieli przedszkoli będzie duże. Natomiast zawód nauczyciel nauczania początkowego jest zawodem, który ma w powiecie Głogowskim tendencje do równowagi. Oznacza to, że liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych do podjęcia zatrudnienia w tym zawodzie (podaż i popyt zrównoważą się). W skali całego województwa dolnośląskiego⁵ sytuacja jest analogiczna. Zatem nauczyciele przedszkolni i nauczyciele nauczania początkowego będą w najbliższej przyszłości poszukiwani przez pracodawców zarówno w powiecie głogowskim, jak i w całym województwie śląskim.

Należy zwrócić jeszcze uwagę na kolejny aspekt, tj. statystyczny. Wskaźnik upowszechniania edukacji przedszkolnej wśród dzieci w wieku 3-5 lat w Polsce w latach 2018-2019 wyniósł 87,3%. Zwiększył się o 2,6 p. proc. w stosunku do poprzedniego roku

---

² file:///C:/Users/User/Downloads/oswiata_i_wychowanie_w_roku_szkolnym_2018_2019_korekta_12-02-2020.pdf, s. 30.

³ http://www.umwd.dolnyslask.pl/fileadmin/user_upload/Rozwoj_regionalny/SRWD/STRATEGIE%20-%20ZESTAWIENIE/I.DOLNY%20SLASK/SRWD_2030_calosc_druk.pdf, s. 17.

⁴ https://barometrzwodow.pl/userfiles/Barometr/2020/dolnoslaskie/raport_województwo_dolnoslaskie_2020.pdf, s. 39

⁵ tamże, s. 36.

szkolnego i jest to kolejny rok, w którym odnotowano wzrost liczby dzieci uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym, co oznacza, że jest to już stały trend niezależny od grupy wiekowej i województwa⁶.

Natomiast w świetle danych demograficznych według stanu w dniu 31 grudnia 2018 r., współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (dzieci w wieku 7–14 lat) w roku szkolnym 2018/19 wyniósł 93,9%. Na obszarach wiejskich współczynnik ten wyniósł 79,2%, a jego niska wartość w powiązaniu z wysoką wartością analogicznego współczynnika skolaryzacji netto dla miast (105,4%) jest spowodowana dowożeniem części uczniów z obszarów wiejskich do szkół w miastach⁷.

Podsumowując można stwierdzić, że liczba dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym ma tendencję wzrostową. W związku z tym zasadne jest kształcenie przyszłej kadry nauczycielskiej dla etapu przedszkolnego i wczesnoszkolnego.

Jednocześnie Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w trosce o podniesienie jakości kształcenia na studiach o charakterze nauczycielskim umożliwiło od roku 2019 otworenie ścieżki kształcenia na jednolitych studiach magisterskich. Od tego momentu odnotowujemy wśród kandydatów na studentów kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna wzmożone zainteresowanie tego typu studiami.

Efekty uczenia się dla kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna zawarte w niniejszym programie kształcenia, stworzonym w Instytucie Humanistycznym w PWSZ w Głogowie, są zgodne z obowiązującym standardem kształcenia nauczycieli przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I-III szkoły podstawowej)⁸ oraz z propozycją nowego modelu kształcenia nauczycieli przedszkoli i edukacji wczesnoszkolnej i w pełni odpowiadają oczekiwaniom pracodawców.

WEWNĘTRZNY SYSTEM ZAPEWNIENIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Głogowie ma na celu stworzenie warunków dla takiego kształcenia, które korzystać będzie z usystematyzowanych procedur zmierzających do ciągłego podnoszenia poziomu procesu dydaktycznego i tworzenia jak najbardziej sprzyjających warunków do jego realizacji.

Do podstawowych celów Instytutowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia należy: podwyższanie jakości kształcenia, podnoszenie rangi pracy dydaktycznej, kreatywne planowanie, organizowanie i realizowanie procesu dydaktycznego, wprowadzenie

---

⁶ file:///C:/Users/User/Downloads/oswiata_i_wychowanie_w_roku_szkolnym_2018_2019_korekta_12-02-2020.pdf, s. 32.

⁷ tamże, s. 33.

⁸ DZ.U., Warszawa, dnia 2 sierpnia 2019 r., Poz. 1450, Załącznik 2, ROZPORZĄDZENIE MINISTERSTWA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

mechanizmów zapewniających jakość kształcenia, zapewnienie wysokiego poziomu kompetencji i rozwoju kadry dydaktycznej, stałe monitorowanie i analizę jakości kształcenia, podejmowanie działań doskonalących.

Na jakość kształcenia mają wpływ: programy studiów, pracownicy badawczo-dydaktyczni, plany studiów, organizacja studiów oraz infrastruktura Uczelni. Podejmowane działania wpływające na jakość kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Głogowie to:

- okresowa ocena kadry dydaktycznej,
- ocena jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych,
- ankietyzacja wśród studentów obejmująca wszystkich prowadzących zajęcia,
- zapewnienie odpowiedniej organizacji zajęć dydaktycznych,
- konsultacje,
- Studenckie Koła Naukowe.

Uczelnia wdrożyła Wewnątrzuczelniany System Oceny i Doskonalenia Jakości Kształcenia uchwalony przez Senat PWSZ w Głogowie.

Formy oceny i narzędzia wykorzystywane w systemie zgodnie z Załącznikiem do uchwały Senatu nr 16/V/21 z dnia 19 lutego 2021 r.:

Ocena studentów

W procesie oceny studentów weryfikacji podlegają bieżące postępy w zakresie przekazywanych informacji i nabywanych umiejętności. Stosuje się w tym celu pisemne i ustne oceny bieżących postępów, a także pisemne i ustne oceny okresowe. Na pierwsze składają się prace zaliczeniowe, ustne odpowiedzi i aktywność na zajęciach oraz umiejętność grupowego rozwiązywania zadań. Poszczególne rozwiązania w zakresie oceniania przedstawiane są przez osoby prowadzące słuchaczom na początku realizacji przedmiotu i umieszczane w sylabusach przedmiotowych. Formy ocen okresowych są również przedstawiane na początku realizacji przedmiotu i umieszczane w sylabusach przedmiotowych.

Innym elementem oceny studentów, zwłaszcza ich postaw, jest obecność na zajęciach ćwiczeniowych, laboratoryjnych, lektoratach, seminariach i wykładach. Weryfikacja tej obecności jest również elementem ogólnej oceny studentów przyjętym przez osobę prowadzącą dane zajęcia i przekazywanym na początku danego kursu.

Kolejnym ważnym elementem oceny studentów na uczelni jest rozliczenie praktyk zawodowych. Procedury przygotowania, realizacji i zaliczenia praktyk zawodowych precyzują regulaminy praktyk przygotowanych dla każdego z kierunków kształcenia. Są one zgodne z ogólnymi wytycznymi zawartymi w Regulaminie studiów. Regulamin ten i regulaminy praktyk rozstrzygają także wszelkie inne kwestie z tym związane (zwolnienia z praktyk, dokumenty praktyk, opiekunowie praktyk itp.).

System oceny studentów obejmuje również rozwiązania pozwalające wyróżnić najlepszych studentów (konkursowe formy aktywności studentów), w efekcie których przyznawane są różnorodne wyróżnienia o jednorazowym lub wielokrotnym charakterze (dyplomy, puchary, stypendia).

Są także oceny pozwalające uzyskać odpowiednie certyfikaty czy świadectwa uprawnień zawodowych. Organizuje je uczelnia we współpracy z instytucjami (stowarzyszeniami) posiadającymi prawa certyfikacji.

Finalną formą oceny efektów procesu dydaktycznego w relacji do studentów są egzaminy dyplomowe. Egzamin dyplomowy obejmuje przygotowanie i ocenę pracy dyplomowej (licencjackiej, inżynierskiej i magisterskiej), ocenę nabytych wiadomości i umiejętności (przy pomocy sprawdzających pytań i czynności) i uwzględnienie efektów całego cyklu kształcenia (średnia ocen). Ogólne ramy i zasady określa Regulamin Studiów natomiast szczegółowe regulacje zawarte są w regulaminie egzaminu dyplomowego.

Ocena pracowników dydaktycznych

Ocena pracowników dydaktycznych składa się z kilku zasadniczych elementów, takich jak:

1. realizowana w cyklu czteroletnim ustawowa ocena pracowników,
2. okresowa ocena ankietowa realizowanych przez pracownika zajęć dydaktycznych,
3. epizodyczna, pozaankietowa ocena zajęć w formie skarg, pochwał czy innych rozwiązań,
4. planowana ocena zajęć w postaci hospitacji,
5. ocena konkursowa związana z okresowymi wyróżnieniami.

Ocena ustawowa realizowana jest zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi i podlegają jej wszyscy pracownicy, w czteroletnim cyklu. Osoby nowozatrudnione: pierwsza ocena okresowa przeprowadzana jest po pierwszym i drugim roku pracy. Zakres i formy tej oceny określa ustawa i akty wykonawcze, a sama ocena dokonywana jest przez instytutowe komisje powołane przez Rektora na wniosek Dyrektora. Pisemna ocena przedstawiana jest pracownikowi i umieszczana w jego aktach osobowych. Jest jednocześnie z najważniejszych elementów kompleksowej oceny pracownika i decyzji co do jego zatrudnienia.

Ocena ankietowa zajęć prowadzonych przez pracownika realizowana jest w oparciu o anonimowe ankiety wypełniane przez uczestników danej formy zajęć po ich zakończeniu w danym semestrze. Każda forma zajęć (tj. wykład, ćwiczenia, seminarium, lektorat, zajęcia laboratoryjne) jest oceniana odrębnie, a ocena ma charakter zagregowany. W przypadku zajęć dwusemestralnych lub dłuższych ocena ankietowa realizowana jest po ostatnim semestrze zajęć. Semestralna ocena zajęć trwających więcej niż jeden semestr przeprowadzana jest w przypadku zmiany osoby prowadzącej.

Ocena pozaankietowa związana jest z pojedynczymi opiniami i zdarzeniami łączącymi się z osobą prowadzącą dane zajęcia. Tego typu elementy mogą być częścią ogólnej oceny danego pracownika.

Hospitacje stanowią ważny składnik oceny pracownika, oparty na pracy eksperckiej. Są przygotowywane w ramach poszczególnych kierunków i instytutów oraz realizowane zgodnie z przyjętym harmonogramem przez wyznaczone osoby. Osoby te muszą charakteryzować się odpowiednim dorobkiem i doświadczeniem w danej dziedzinie, porównywalnym z osobą hospitowaną. Efektem hospitacji jest odpowiedni formularz wypełniony przez hospitującego i przedstawiony osobie hospitowanej. Włącza się go do akt osobowych hospitolowanego.

Dodatkową formą jest ocena konkursowa związana z przyznawanymi oznaczeniami, medalami, tytułami honorowymi i nagrodami, w tym nagrodą rektora uczelni. Oceny te realizowane są w stosunku do potencjalnych laureatów (wyróżnionych) zgodnie z regulaminem danego wyróżnienia.

Ocena osiągania zakładanych efektów kształcenia na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* w PWSZ w Głogowie prowadzona jest na każdym etapie kształcenia, tj. na zajęciach teoretycznych, praktycznych i praktykach zawodowych, w każdym semestrze. Ocena bieżąca prowadzona jest na przyjętych w planie studiów i w sylabusach różnych formach kształcenia, tj. na ćwiczeniach i seminariach, ocena końcowa – podczas zaliczeń i egzaminów poszczególnych modułów/przedmiotów oraz ocena podsumowująca podczas przeprowadzania egzaminu dyplomowego.

Metody weryfikowania osiągniętych efektów kształcenia są zależne od specyfiki przedmiotu. W przypadku, gdy przedmiot kończy się zaliczeniem, zostały określone formy i metody sprawdzania efektów kształcenia. Student uzyskuje zaliczenie z wykorzystaniem różnych metod, np.: odpowiedź ustna i pisemna, test wiadomości, praca pogładowa, aktywność na zajęciach, udział w dyskusji, prezentacja multimedialna, opracowanie konspektu zajęć, sprawdzian umiejętności i obserwacja kompetencji społecznych, itp. Jeśli dla danego przedmiotu został wskazany egzamin, to przeprowadza się go w formie ustnej lub pisemnej z możliwością wykorzystania ww. form. Ocena osiągnięć studentów odbywa się na podstawie ustalonych kryteriów, które są jednakowe dla każdego studenta.

W proces oceny osiągania zakładanych efektów kształcenia włączeni są interesariusze zewnętrzni jako potencjalni pracodawcy oraz członkowie Uczelnianej Komisji ds. Wewnętrznej Oceny Jakości Kształcenia. W procesie weryfikacji efektów kształcenia uczestniczą również studenci. Na podstawie Regulaminu przeprowadzania okresowej oceny Nauczycieli akademickich PWSZ w Głogowie wprowadzonego zarządzeniem nr 55/2018 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Głogowie z dnia 17 grudnia 2018 r., studenci oceniają proces kształcenia. Ocena realizacji efektów uczenia się przez studentów wpływa znacząco na dostosowanie treści kształcenia do potrzeb zmieniającego się rynku pracy, jak również na zmianę metod pracy z naciskiem na metody aktywizujące.

Na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna stopień osiągania zakładanych efektów uczenia się przez studenta jest dokonywany poprzez ocenę formułującą – na każdym etapie kształcenia i ocenę podsumowującą - kończącą dany proces kształcenia, tj.:

- zaliczenia cząstkowe wszystkich form zajęć realizowanych w ramach poszczególnych modułów kształcenia,
- weryfikację efektów kształcenia osiągniętych w trakcie praktyk zawodowych,
- weryfikację efektów kształcenia w trakcie seminarium dyplomowego, przygotowania pracy dyplomowej oraz w trakcie egzaminu dyplomowego.

Podstawą do weryfikacji efektów uczenia się na kierunku *Pedagogika* przedszkolna i wczesnoszkolna są Uczelniane procedury weryfikacji efektów uczenia się wprowadzone do stosowania zarządzeniem Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Głogowie w sprawie wprowadzenia systemu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Głogowie. Przedmiotem procedury weryfikacji efektów uczenia się jest ocena procesu osiągania efektów uczenia się w odniesieniu do poszczególnych kierunków i form kształcenia. Ten tok postępowania oceniany jest również przez samych studentów w toku ankietowania.

Sposoby weryfikacji zakładanych efektów uczenia się zostały określone przez nauczycieli akademickich w opracowanych przez nich sylabusach dla poszczególnych przedmiotów. Sylabusy opisujące proces kształcenia oraz efekty uczenia się zgodnie z wytycznymi Polskiej Ramy Kwalifikacji, dostępne są dla studentów, po wprowadzeniu hasła, na stronie internetowej Uczelni.

Koordynatorzy ds. weryfikacji efektów kształcenia na poszczególnych specjalnościach, którzy odpowiadają za jakość realizowanych treści kształcenia i osiąganie zamierzonych efektów kształcenia, działają od roku akademickiego 2017/2018, organizując cykliczne spotkania z osobami prowadzącymi przedmiot/moduł celem zebrania informacji na temat osiągniętych przez studentów efektów kształcenia. Wnioski z tej analizy omawiane są na zebraniu Instytutu Humanistycznego i służą do modyfikacji/doskonalenia programu kształcenia.

Studenci są poddawani ocenie podczas prowadzonych zajęć lub po ich zakończeniu, a szczególnie podczas ćwiczeń, warsztatów, seminariów i kształcenia praktycznego. Podczas dwóch sesji egzaminacyjnych, tj. zimowej i letniej, studenci uzyskują semestralne zaliczenia i zdają egzaminy.

Przedmiot oceniania stanowią: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne studenta, wynikające z założonych efektów kształcenia. Ocenianiem objęte są wiedza i czynności studenta z następujących dziedzin taksonomicznych:

- poznawczej (wiedza, umiejętność myślenia i rozwiązywania problemów),
- psychoruchowej (umiejętności praktyczne i manualne),
- afektywnej (postawa, motywacje, system wartości, umiejętności porozumiewania się).

W uczelni obowiązuje następująca skala ocen:

bardzo dobry	5,0
dobry plus	4,5
dobry	4,0
dostateczny plus	3,5
dostateczny	3,0
niedostateczny	2,0

Warunki dotyczące oceniania, uzyskania zaliczeń i zdania egzaminów nauczyciel precyzuje na początku zajęć, zgodnie z planem studiów na danym roku.

Ewaluacja systemu oceniania:

1. Pod koniec każdego roku akademickiego, na podstawie wniosków zgłaszanych w ankietach przez prowadzących zajęcia, dokonywana jest ewaluacja systemu oceniania.
2. Ewaluacji systemu oceniania dokonuje zespół powołany przez Dyrektora Instytutu.

Dokumenty przeprowadzanych egzaminów podlegają przechowywaniu. Za przechowywanie prac i ich dostępność dla studentów oraz do czynności kontrolnych odpowiedzialny jest prowadzący zajęcia.

Weryfikacji umiejętności, kompetencji społecznych oraz wiedzy studenta służą także praktyki zawodowe zaliczające się do praktycznej części procesu kształcenia. Oceny efektów kształcenia, w oparciu o kryteria zawarte w dziennikach praktyk danej specjalności, a zdobytych w trakcie praktyk dokonuje opiekun praktyk zawodowych z ramienia instytucji. Szczegółowe zasady odbywania i zaliczania praktyk zawiera *Regulamin praktyk zawodowych Instytutu Humanistycznego PWSZ w Głogowie*. W toku realizacji praktyk ocenie podlegają następujące czynności oraz wiedza: znajomość podstawowej wiedzy dotyczącej funkcjonowania placówki/instytucji, metodyki i teorii zgodnie ze specjalnością, przestrzeganie etycznej postawy, spójność i precyzja w konstruowaniu wypowiedzi, planowanie czynności wychowawczych i edukacyjnych, analiza zachowań podmiotów oraz opracowanie narzędzi diagnostycznych.

Ocena umiejętności, wiedzy oraz kompetencji społecznych potwierdzana jest w dzienniku praktyk przez opiekuna praktyk (z ramienia instytucji), który jest zobowiązany wystawić cząstkową ocenę z każdego efektu kształcenia. Następnie uśrednia tę ocenę.

Podczas realizacji praktyk, student ma obowiązek skompletować dokumenty, w skład których wchodzi: porozumienie o organizację praktyki, karta przebiegu praktyki zawodowej i ocena efektów kształcenia, sprawozdanie z przebiegu praktyk zawodowych, opinia studenta o przebiegu praktyk zawodowych. Niniejsza dokumentacja stanowi podstawę zaliczenia praktyki.

Opiekun praktyki studenckiej w Uczelni sprawdza i weryfikuje pod względem merytorycznym dokumenty odbytej praktyki i wystawia ocenę końcową. Porównuje także treści zawarte w sylabusach ze zrealizowanymi przez studenta zadaniami. Ostatecznego zaliczenia praktyki (wpis zaliczenia do indeksu) dokonuje opiekun praktyk z ramienia Instytutu Humanistycznego.

Jednym ze sposobów na ocenę skuteczności osiągania zakładanych efektów kształcenia są prowadzone hospitacje zajęć. Hospitacje mobilizują studentów i nauczycieli akademickich, pozwalają na wymianę doświadczeń w rozwijaniu warsztatu pracy studenta i nauczyciela akademickiego, w ukierunkowaniu na osiągnięcie założonych efektów kształcenia. Konstruktywne wnioski pohospitacyjne pozwalają na wprowadzanie różnych rozwiązań w pracy ze studentem, co wpływa pozytywnie na osiągnięcie tych efektów.

Kształcenie na kierunku *Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna* kończy się egzaminem dyplomowym. Egzamin dyplomowy pozwala na losową weryfikację efektów kształcenia odnoszących się do poszczególnych przedmiotów realizowanych w toku studiów oraz pozwala na weryfikację problematyki zawartej w pracy dyplomowej. Student ma możliwość prezentowania zdobytych osiągnięć, a nauczyciel akademicki skuteczność osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Praca dyplomowa może być oparta o: metodę sondażu diagnostycznego i stanowić opis badań własnych, studium przypadku, monografię pedagogiczną, w której autor dąży do możliwie wszechstronnego opisu wychowanka oraz pracę pogładową/przeładową stanowiącą opracowanie przygotowane z zastosowaniem metody analizy i krytyki piśmiennictwa na podstawie źródeł naukowych oraz projektów.

Weryfikacja osiągania zakładanych efektów uczenia się, to również działania zmierzające do eliminowania plagiatów prac dyplomowych w procesie kształcenia. Mechanizmem służącym eliminowaniu plagiatów wszelkich prac, jest składanie przez studentów oświadczenia o samodzielnym jej wykonaniu. Wszystkie prace dyplomowe podlegają weryfikacji w Jednolitym Systemie Antyplagiat. Dodatkowo wszystkie obronione prace dyplomowe są deponowane w Ogólnopolskim Repozytorium Pisemnych Prac Dyplomowych [ORPPD].

Wnoszenie uwag i propozycji zmian przez uczestników procesu kształcenia oraz interesariuszy zewnętrznych owocuje zmianami w programie kształcenia dla określonego cyklu kształcenia.

Systematyczna ocena i doskonalenie programu studiów

Program studiów poddawany jest systematycznej ocenie przez nauczycieli akademickich, studentów, absolwentów i pracodawców, a wnioski z analizy służą jego doskonaleniu. Instytutowa Komisja ds. zapewnienia Jakości Kształcenia czuwa nad dokonywanymi zmianami i nie może być ich więcej niż 30% ogólnej liczby efektów uczenia się określonych w programie studiów. Zmiany w programie studiów są wprowadzane z początkiem nowego cyklu kształcenia, a w jego trakcie mogą być dokonywane wyłącznie zmiany:

- w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe, artystyczne lub związane z działalnością zawodową;
- konieczne do usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną;
- niezbędne do dostosowania programu studiów do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących.

Zmiany w programie studiów wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia są udostępniane na stronie podmiotowej uczelni co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą.

ZASADY REKRUTACJI

Wymagania i zasady rekrutacji na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna będą zgodne z Uchwałą Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Głogowie określającą warunki i tryb rekrutacji na studia na określony rok akademicki.

Warunkiem podjęcia pięcioletnich, jednolitych studiów magisterskich na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w PWSZ w Głogowie jest ukończenie szkoły średniej i uzyskanie świadectwa maturalnego. Po uwagę będą brane pozytywne wyniki na świadectwie dojrzałości (ewentualnie świadectwie ukończenia szkoły) z dwóch przedmiotów: język polski lub biologia oraz język obcy (konkurs świadectw).

Jednocześnie od kandydatów ubiegających się o przyjęcie na niniejszy kierunek studiów wymagana jest motywacja do podjęcia studiów na tym kierunku, przejawianie zainteresowania pracą dydaktyczno-wychowawczą z dziećmi w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, umiejętność samodzielnego poszerzania wiedzy i umiejętności oraz pozytywne nastawienie ukierunkowane na ich zdobywanie, a także chęć współpracy w zespole. Weryfikacja w/w kompetencji planowana jest podczas trwania studiów.

Od zainteresowanych podjęciem studiów na w/w kierunku, wymagana jest także umiejętność posługiwania się językiem obcym nowożytnym na poziomie podstawowym (ale nie niższym niż A2).

Dodatkowo kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia magisterskie na kierunek Pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna będą zobowiązani dołączyć do składanej dokumentacji następujące dokumenty:

1. zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do studiowania i wykonywania zawodu nauczyciela, uwzględniające brak dysfunkcji uniemożliwiających pracę z dziećmi, zgodnie z aktualnie obowiązującymi standardami kształcenia nauczycieli – Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela Dz.U. Warszawa, dnia 2 sierpnia 2019 r. Poz. 1450);
2. zaświadczenie od logopedy o braku wad wymowy;
3. podpisane oświadczenie o niekorzystaniu z żadnych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego ze względu na specjalne potrzeby edukacyjne w tym dysleksję, dysgrafię, dysortografię, dyskalkulię.

W przypadku większej od przewidywanego limitu miejsc liczby kandydatów, decyduje większa liczba uzyskanych punktów (lista rankingowa).

Niniejsze wymagania wynikają ze specyfiki pracy nauczyciela w przedszkolu i nauczyciela w klasach I-III szkoły podstawowej i są niezbędnym warunkiem przyjęcia na w/w kierunek studiów.

Szczegółowe zasady rekrutacji przyjęte uchwałą Senatu PWSZ w Głogowie na określony rok akademicki są podawane do publicznej wiadomości przez umieszczenie na stronie internetowej uczelni: <http://pwsz.glogow.pl/rekrutacja/>

ZASOBY BIBLIOTECZNE

Uczelnia dysponuje nowoczesną zinformatywowaną biblioteką. W pełni zabezpiecza literaturę zalecaną na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz zapewnia dostęp do elektronicznych zasobów wiedzy w Polsce i zagranicą.

REALIZACJA ZAJĘĆ

Studia stacjonarne – zajęcia odbywają się od poniedziałku do soboty w godzinach 8.30-20.00.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 – Plan studiów (cykl kształcenia 2021-2026) na kierunku *na kierunku Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie (pięcioletnie), stacjonarne.*

Załącznik nr 2 – Sylabusy (cykl kształcenia 2021-2026).